

הצדיק מקאליב

חיים רצופים בסבל ומכאוב לא מנעו מכ"ק האדמו"ר מקאליב זצ"ל להפיץ לכל עבר את זיכרון השואה האמיתי ולבטא בעצם קיומו של תקומותו של עולם התורה והיראה בארץ ישראל שאחרי החורבן • בגיל 96 הוא עזב את עולמנו והותיר רושם כביר על כל יושבי ארץ • מנחם משיב נפש | 10

אריק אצולת

הרב זמיר כהן | הרב בן ציון נורדמן | דוד חכם
מרדכי רוט | הרב צוריאל קריספל | יצחק שינפלד
דוד רוזנטל | הרב אריאל למברג | שרה פכטר

מונפורט פארק

מחפשים לצאת ליום כיף חוויתי ומהנה? קחו מקל, קחו תרמיל, ובואו אלינו לגליל...

פארק אקסטרים ייחודי | מסלול קארטינג | מסלולי רייזרים בגליל המערבי
מתחם קמפינג ללינה והתכנסויות | בריכת שחייה קיצית עם נוף לאגם
פארק טרמפולינות - JUMP | מתחם אחלקרח | מסעדה שף כשרה
סגירת האטרקציות לפעילות מופרדת

פארק אגם מונפורט שבגליל המערבי, מעניק לכם שילוב מושלם של טבע, אטרקציות, אקשן, אתרים היסטוריים ואוכל גלילי מפנק.
חבילות משתלמות לקבוצות!

LAKEMONFORT.CO.IL 04-8875902

welcome to the **iClimb**
experience

בואו לאווירת טיפוס

מדדהימה!

מה תמצאו במתחם הטיפוס iclimb בירושלים?

קירות טיפוס

קו מחשבה

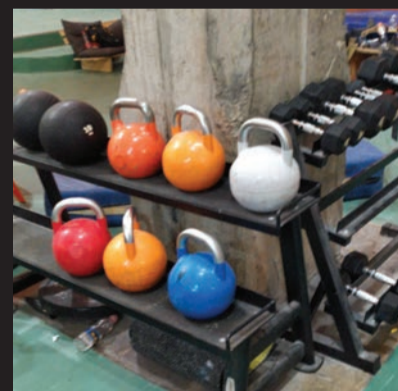
אפשרות לקבוצות, קעמפים
וסדנאות בתיאום מראש

אפשרות לאירועים
וימי הולדת בתיאום מראש

מכירת ציוד מקצועי
לטיפוס וגלישה

iclimb Power
מתחם כח וכושר

iClimb JRV
JERUSALEM

Sometimes Difficult
Never Impossible

להודות ולהלל

כך מדגישים
בתפילת "הלל"
הגדול: "לעושה
נפלאות גדולות לבדו
כי לעולם חסדו",
ומפרשת הגמרא:
"לבדו" - כי "אין בעל
הנס מכיר בניסו".
רק הקב"ה יודע את
גודל הניסים שמחולל
לישראל, ואין כמו
צורת החסד הייחודית
הזו כדי לסמל את
אהבתו לנו

הונגריה ואם תסכים לבוא – אני אבוא איתך. אבא חשב רגע ואמר: 'אני אבוא'.

"אבא היה נער כשהנאצים פרצו לכפר הקטן בהונגריה בו התגוררה משפחתו. כולם הועלו על הקרונות לאושוויץ, אבל אבא ניגש לחלון וקפץ מהרכבת. הוא התגלגל לבודפשט ושם הסתתר בבית הזכוכית, מפעל הזכוכית של משפחת ווייס שהפך למקום מסתור ליהודים. אחרי המלחמה הוא שב אל הכפר שלו ובמשך שנתיים ציפה שמישהו יחזור. הוא חיכה וחיכה ואחרי 24 חודש הבין שהוא נשאר לבדו בעולם, בלי נפש קרובה אחת, בלי הורים, אחים, אחיות ובני דודים. אבא הביט קדימה באמונה גדולה ועלה ארצה, הפך למחנך והקים מחדש את משפחתו לשם ולתפארת.

"ישבתי עם אבא ברכב בדרך לאותו אירוע בירושלים, ולפתע הוא אמר: 'אתה לא מבין כלום, אתה שגדלת בארץ לא יכול להבין כלום. אני, משה שקדי, עולה לירושלים לארוחת ערב עם נשיא הונגריה. אילו היו שואלים אותי לפני 65 שנה מה החלום הכי גדול שלי, אין סיכוי שהייתי אומר אפילו חלקיק זעיר ממה שזכיתי לו. חיינו אז במציאות בה החיים של יהודי היו שווים פחות מכלב מת. אילו כלב מת היה שוכב על הכביש, היו מפנים אותו ברגישות ובזהירות, אבל אם היו יורים בראש של יהודי, איש לא היה מסובב את הראש... זה נס, כל אחד שנוסע בכביש הזה הוא נס מהלך...".

על הדרך בה יש עלינו להודות באותו יום נוכל להתווכח תמיד, אך על זאת עלינו להודות "כי גבר עלינו חסדו" "להודות ולהלל על נסיהך ועל נפלאותיך ועל ישועתיך"

סרבלים לבנים והתכוונו לפרוץ אל המטוס דרך חמישה פתחים במקביל.

בינתיים פרץ ריב בין האחים "נתניהו", מי ביניהם ישתתף בפעולה. על פי כללי היחידה, לא שולחים לפעולה שני אחים יחד, מחשש ששניהם ייפגעו ולכן אחד היה אמור לפרוש. ביבי היה זה שהגיע למקום קודם והחל באימונים, אך יוני שהגיע מאוחר יותר מאימונים בנגב טען שהוא מנוסה יותר.

אהוד ברק, מפקד הפעולה, בחר בביבי הצעיר, שהיה יותר בתוך העניין, אלא שמאוחר יותר התברר כי הצטרפותו של ביבי כמעט וגרמה לכישלון המשימה. בפרק מתוך ספר חדש שכתב אהוד ברק והתפרסם השבוע הוא מספר כך: כשהלוחמים התקרבו למטוס, החוטפים הפלסטינים דרשו שנציג הצלב האדום יערוך חיפוש על גופם של "המכונאים" ויוודא שהם אינם חמושים. הוא בדק אחד אחד וכשהגיע לביבי, התברר שמשום מה הוא נשאר עם מגפי הסיירת האדומות שלו. זה צעד שווה ערך לשלט ניאון מהבהב שאומר 'אני צנחן'. איש הצלב האדום הבחין במגפיים אך לא אמר כלום, ואז כשהוא הרים לביבי את מכנס הסרבל הוא מצא את אקדח הברטה בתוך המגף. הגבר התקשר למגדל הפיקוח ורטן בצרפתית. לרגע היה חשש שהמשימה אבודה עם השלכות קטלניות על בני הערובה, אבל משה דיין לקח את הסיכון ורמז לו מה הולך לקרות. למרבה הפלא, האיש התרצה ונתן ללוחמים להתקדם למטוס.

אלו הם חסדי שמים, שהפרידו צעד אחד בין הצלחה הרואית ובין ההיפך הגמור, חלילה.

הדרך הייחודית בה בוחר ה' לסייע לנו - כשהוא עוצר את האסון לפני שהתרחש ואינו מספר אפילו על החסד - מסמל יותר מכל את עומק אהבתו. כאשר עושים טובה לאדם זר, משתדלים לגלות את אוזנו על מה שנעשה, כדי לזכות בדיוודנד הנגזר מהטובה הזו. אך כאשר עושים טובה לאדם קרוב באמת, לבן זוג או לילד, לא רצים לספר לחבריה. משום שאנו לא מצפים לקבל שום תמורה, אנו עושים זאת עבור עצמנו ממש כמו שעושים זאת עבורו. כך שהחסדים השקטים שעושה ה' עבורנו – מסמלים יותר מכל את אהבתו לעמו.

כך מדגישים בתפילת "הלל הגדול": "לעושה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו", ומפרשת הגמרא: "לבדו" – כי "אין בעל הנס מכיר בניסו". רק הקב"ה יודע את גודל הניסים שמחולל לישראל, ואין כמו צורת החסד הייחודית הזו כדי לסמל את אהבתו לנו.

האלוף אליעזר שקדי. הוא סיפר כך: "מפקד חיל האוויר נמנה על הדרג הבכיר במדינה והוא מוזמן לכל אירוע חשוב ברמה הלאומית. אני לא אוהב אירועים המוניים ולכן המזכירה שלי הכירה את הנוהל הקבוע. היא מקבלת את ההזמנה ומעדכנת בחזרה שהמפקד מעריך את ההזמנה, אך הוא עסוק באותו ערב ולא יוכל להשתתף באירוע המכובד.

יום אחד היא נכנסת למשרד ומעדכנת שהתקבלה הזמנה על ארוחת ערב בבית נשיא המדינה עם נשיא הונגריה. הזכרתי לה את הנוהל הקבוע לפיו אני לא משתתף במסיבות והמשכתי הלאה, אבל אחרי שבועיים אנו עוברים על הלו"ז, והיא מזכירה כי ביום שלישי תקיים ארוחת הערב עם נשיא הונגריה. 'אבל אמרתי שאני לא הולך?'. - 'נכון', היא אמרה, אבל חשבתי שבמקרה הזה אתה טועה!'.
"זה לא פשוט לומר משפט כזה למפקד בכיר, אבל חשבתי רגע, ואז הרמתי טלפון לאבא שלי ואמרתי: 'אבא, השבוע מתקיימת ארוחת ערב בירושלים עם נשיא

בשנות השישים נוצר בארץ מיתון כלכלי חריף. הצמיחה הייתה שלילית ואחוזי האבטלה טיפסו ל-12. המחוקקים בכנסת היו נושאים למצוא פתרונות יצירתיים ואחד הציע רעיון נועז: בואו נצא למלחמה נגד אמריקה, נפגיז את ניו-יורק בטילים ואת וושינגטון במטוסים. הצבא האמריקאי ירסק אותנו עם נושאות המטוסים הענקיות שלו, ואחר כך יפעילו כאן תכנית שיקום אדירה שתמריא את הכלכלה. כמו שעשו האמריקאים אחרי המלחמה בגרמניה, כשהפעילו את "תכנית מרשל", פרויקט השיקום האדיר שחולל את הנס הכלכלי בדמות הצמיחה המהירה בתולדות אירופה. כולם התלהבו, אבל אחד הפקידים העלה בעיה: "א'ברוך, מה נעשה אם ננצח את אמריקה"??

בפרק הקצר ביותר בתהלים, קי"ז, פרק בן שתי שורות בסך הכול, אומרים משפט תמוה מאוד. אמירה שהיא סתירה מתחילתה עד סופה. "הללו את ה' כל גוים שבחוהו כל האומים – כי גבר עלינו חסדו". אנו פונים אל הקהילה הבינלאומית ומצפים ממנה להלל את ה' על כך שגברו עלינו חסדיו.

אבל רגע: למה שהם יעשו את זה? מה פתאום חברי הליגה הערבית או אפילו האיחוד האירופי יהללו את ה' על שגברו עלינו חסדיו? הם הרי היו מעדיפים שיתרחש ההיפך הגמור חלילה ונטבע בים (היל"ת) או לפחות נגורש חזרה למדינות מהם באנו? מה להם ולשמחה על הניסים לישראל?

יתירה מכך: הפסוק מדגיש פעמיים "הללו את ה' כל גוים שבחוהו כל האומים". איננו פונים רק אל חסדי אומות העולם, כמו נשיא הונדורס (שנאלץ לבטל בגלל שיקולי לו"ז...) או נשיא מיקרונזיה הזעירה שנוהג לתמוך בישראל בהצבעות האבודות באו"ם. אלא הציפייה היא מ"כל" האומות עלי אדמות להצטרף לשירת ההלל, כולל אסאד מדמשק, רוחאני מטהרן והבחור השמנמן מפיוניאנג, צפון קוריאה.

מה טמון בדבריו של נעים זמירות ישראל? האמת היא שדווקא האדונים שהזכרו לעיל, מתאימים להלל את ה' על הנסים שעושה לישראל. משום שרק הם יודעים את גודל הפלאות שעושה לנו. הם אלו שיוודעים מה הם מתכננים חלילה לעולל לישראל וכמה כוחות עליונים שומרים עלינו בדרך.

אנחנו איננו מסוגלים להלל את ה' כמותם, משום שאנו לא מסוגלים להבחין בקטטורופה לפני שהיא מתרחשת. אנו לא יודעים להעריך דברים שלא קרו. דווקא האויבים הם אלו שיכולים לגלות את אוזנינו – על פי פרסומים זרים – אודות אהבת ה' אלינו בכל רגע, שהביאה אותנו עד הלום.

השבוע התפרסמה דוגמה אחת מפעימה לכך. כיצד מהלך בזק בן שבריר שנייה, כזה שרוב האנשים המעורבים אפילו לא ידעו ממנו, עמד כפסע בין הצלת מאה יהודים מצרה לחיים ובין פגיעה נוראה בכולם חלילה. זאת רק דוגמה אחת לחסד ה', ש(להבדיל) הגויים מכירים בו טוב מאתנו.

בשמיני במאי 1972, עלו ארבעה מחבלים מארגון אש"ף על מטוס החברה הבלגית, "סבנה", בדרכו מבריסל לישראל. אחרי נחיתת ביניים בווינה, המשיך המטוס לכיוון תל אביב ואז נחטף. המחבלים פרצו לתא הטייס והודיעו כי מעתה והלאה הוא נשמע להוראותיהם. המטוס נחת בלוד והחוטפים תבעו שחרור 315 אסירים פלשתינים מהכלא הישראלי או שיפוצצו את המטוס על יושביו.

המחבלים דרשו לקבל מזון טרי ודלק, וזאת הייתה ההזדמנות עבור ממשלת ישראל להחליט על פריצה צבאית פנימה. אנשי "סיירת מטכ"ל" התחפשו לטכנאים של נמל התעופה, הם לבשו

חופשת
קיץ 2019

כל הדרכים מובילות לשינופלד ברומא!

מלון שרתון גולף

(בבעלות הילטון רומא)

12/9/19 עד 1/7/19

אפשרות
לטיולים
מאורגנים

Sheraton
Sheraton Golf 3 di Roma

כששינופלד תיירות, חברת הנופש המובילה בחופשות
כשרות עושה את חופשת הקיץ ב"שרתון גולף רומא",
המלון האידיאלי לנופש וטיולים,
כולם באים!

כי לא גופסה בראה לא אנפשיים

פרטים באתר ובפייסבוק הזמינו היום במחירי קדם עונה!

03-618-9999 www.shainfeld.com

הרב בן ציון נורדמן

זכות הציבור שלא לדעת

תמיד את הטוב בשני, ולא חלילה את הרע. וכתפילתו הידועה של הרה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק: "אדרבה, תן בלבנו שנראה כל אחד במעלת חברנו ולא בחסרונו".

...

כבר בעבר נגענו בטור זה במנהג המצער של השפיטה המהירה שלנו ועל מהירות ופזיזות גיבוש דעה שלילית כלפי הזולת. אנו צריכים לחזור ולשנן את דברי חז"ל "הוי דן את כל האדם לכף זכות", כל האדם – משמע גם אדם שנקרא לחקירה מתוקשרת... המצווה לדון לכף זכות תקפה גם במקרה שיש עובדות ברורות ומוצקות הנוטות לדון אדם לכף חובה. אך מה קורה כאשר אין עובדות כאלו? השתרשה בקרבנו תרבות השופטת אדם בטרם ניתנה לו האפשרות להוכיח את חפותו. ואגב, הנימה של הדברים הללו, נשמעת רבות מפי אנשים שנחשדו או נחקרו. העיתונות מורחת עמודים שלמים על החשדות, התמונה מופיעה בענק על גבי העמודים הראשונים, וההשפלה אותה חווה נשוא החקירה, היא פעמים קשה יותר מהחקירה עצמה.

בל נשכח כי לכל אדם כזה יש משפחה, חברים, קהילה, ובראש ובראשונה - נפש. לא אחת הועמדו אנשים על עמוד הקלון, הפסידו את מקום עבודתם, הוכפשו והושמצו, כשלבסוף התברר כי אין דברים בגו.

הנה, רק בשבוע זה התבררנו שהפרקליטות החליטה לסגור את התיק בעניינה של רה"ע נתניה הגב' מרים פינברג – איכר, לאחר מעצר תקשורתי ישיבה של שבועות בבית מעצר. אנו צריכים ללמוד מכך גם להבא, לדון לכף זכות, להסתכל על הזולת בעין טובה, גם כשזה לא מובן מאליו.

אינני בא לכפור בזכות הציבור לדעת, אך לפעמים עלינו לזכור כי ישנם מקרים שבהם 'זכות הציבור שלא לדעת'! כל עוד לא הובררו העובדות, כל עוד מתנהלת חקירה ובדיקה, יש להשאיר את הדברים בפרופורציות הנכונות. להנמיך את הלהבות ולשמור על כבודו של אדם נשוא החקירה.

ונסיים בברכה בברכתו של בעל המדרש למי שאינו שופט את זולתו אלא מתאמץ לדון את חברו לכף זכות: "כשם שדנתני לכף זכות כך ידין אותך המקום [הקב"ה] לכף זכות", מי מאיתנו אינו רוצה לקבל כזו ברכה מופלאה? שהקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו ידון אותו לכף זכות? !!! שבת שלום ומבורך!

נמצאים אנו בימי ספירת העומר, המשמשים בכל שנה ושנה מחדש כזמן הכנה והתקדמות מהשלב של "ציאת מצרים" – השחרור מהשתעבדות אל הרצונות החומריים, לקראת השלב הנכסף של "קבלת התורה" מחדש בחג השבועות. חז"ל הקדושים מלמדים אותנו כי אחת הנקודות החשובות להתמקדות בזמן זה הוא תיקון המידות ושיפור המעשים בעניינים שבין אדם לחבירו, יש לכך גם ביטוי מעשי בהנהגות אבלות מסוימות, על מות עשרים וארבע אלף תלמידי רבי עקיבא, ואנו למדים מכך כי זה הוא זמן ראוי לחשבון הנפש ושיפור בנושאים אלו.

בשבתות אלו שבין פסח לשבועות תיקנו הקדמונים לקרוא "פרקי אבות", ומבארים המפרשים כי אף זו היא הכנה לקראת מתן תורה, לימוד ושינון דברי מוסר ודרך ארץ, כי "דרך ארץ קדמה לתורה".

כמו כן בפרשיות השבועות הללו התורה הקדושה מצווה אותנו מצוות רבות הקשורות ב'בין אדם לחברו'. כך בפרשת השבוע שקראנו ישנם מספר רב של מצוות, אשר חלק גדול מהם עוסק במצוות שבין אדם לחברו כמו "ואהבת לרעך כמוך" ועוד. כך גם בסיום פרשת השבוע שלנו, התורה עוסקת בזהירות במניעת נזק גופו של הזולת, ובממונו. התורה מלמדת אותנו כי לעשות טוב עם השני, זו חובה ומצווה, ואת גודל הזהירות בפגיעה כל שהיא בו, בגופו, בממונו, ובכבודו.

מבין המצוות שבין אדם לחבירו מלמדת אותנו התורה: "בְּצַדֵּק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ", ופרשו חכמים שהכוונה היא לדון את החבר לכף זכות, וכפי שאמרו במשנה במסכת אבות: "הוי דן את כל האדם לכף זכות". והכוונה שהרואה את חברו עושה דבר שניתן לפרשו באופן חיובי וניתן גם לפרשו באופן שלילי, מצווה לדון אותו באופן חיובי.

הלוא כמעט לכל מעשה שאדם עושה אפשר לתת כמה משמעויות. התורה מצווה עלינו לחפש את הטוב אצל השני כל העת. גם כשלעיתים זה בלתי אפשרי, עדיין, חובה עלינו לחפשו. וכך שמעתי את כ"ק האדמו"ר מטאלנא מפרש את דברי המשנה: כמו אותו כף נעליים שמטרתו לעזור ולסייע לאדם לתחוב את כפות רגליו לתוך מנעליו, גם אם אלו מדויקות והדבר קשה - כן גם מצווה האדם להשתמש ב'כף זכות' לדון את חברו, כשזה קשה, דחוק ולא נוח. ודברי פי חכם חן.

זו החובה שלנו. "בצדק תשפוט עמיתך". לחפש כל העת לדון לכף זכות. למצוא

קו עיתונות

רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי

דרושים מנהלי מכירות

לסניפנו ברחבי הארץ

- נסיון במכירות - חובה
- אסרטיביות, יוזמה, יכולת מכירה
- כושר ביטוי מצוין
- עבודה בסביבה נעימה ומתחשבת
- משרה מלאה
- תנאים מעולים

המודעה מיועדת לנשים וגברים כאחד

קו"ח לפקס:

03-5796645

למייל: shlomi@kav-itonut.co.il

קו עיתונות

רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי

דרושה מזכירת מנכ"ל

- אסרטיביות
- כושר ביטוי מצוין
- עבודה בסביבה נעימה ומתחשבת
- משרה מלאה
- תנאים מעולים

קו"ח למייל:

shlomi@kav-itonut.co.il

או לפקס: 03-5796645

ווק אווי בני ברק מתחשת בכשרות מהודרת מעכשיו כל התפריט
בכשרות בד"צ בית יוסף

מבצע קיץ

מוקפץ שני ב-50 אחוז הנחה

או

מנה ראשונה ושתייה חינם להזמנת מוקפץ

המבצע בתוקף עד 31.5 בין השעות: 15:00-19:00

ניתן להזמין אירועים פרטיים ועסקיים, תפריט מגוון, לא רק אסייתי

wok a way

ווק אווי ב.ס.ר 3 | מצדה 9, בני ברק
משלוחים: 11:30-19:00
wokaway.co.il 03-9469929
f WOK A WAY @ WOK_A_WAY

את משוגעת

גם אם רבים ועצבנים
 אחד על השני, יש
 משפטים שלא אומרים
 בחיים. יש משפטים
 שאם אתה אומר אותם
 זה הרבה יותר מסכין
 בלב. אפשר בכלל
 לחשוב ולתאר מה זה
 שאתה שומע מאדם
 שאתה אוהב אותו
 ומעריך אותו אומר לך
 שאתה משוגע או לא
 נורמלי. זה רצח וודאי
 של הנפש של השני

משפטים שנאמרו להם. אדם צריך להגיד לעצמו ממש כמעט כמו שבועה, אני לא אומר משפטים כאלו, לעולם לא. ואם אתם מרגישים שאתם לא מסוגלים להתגבר על עצמכם - לכו לאחד שיעזור לכם. אם בא לכם לצעוק ולפגוע תנשמו עשר נשימות ותספרו עד עשר ונסו לחשוב - אני במילים ממש רוצח בן אדם. לא את גופו, אלא פשוט את נשמתו ונפשו. שהשם יעזור שזכור תמיד שחיים ומוות ביד הלשון. שבת שלום לכל עם ישראל היקרים לתגובות machon.rot@gmail.com

לפה שלה מחסום והיא שולחת חיצו רעל שפוגעים בנשמתו. היא יכולה אפילו לפעמים לבקש סליחה מעצמה. אבל אתה חושב שאפשר לסלוח לאחד שדוקר אותך עם סכין בבטן שוב ושוב ושוב? גם אם הוא יתנצל ועד שכבר נפשך סלחה מגיעה הדקירה הבאה. שמעתי את האברך וכל כך ריחמתי אליו. כמה מילים פוגעות יכולות לרצוח אנשים, להרוס נשמות, ממש גוועלד. וכמה מילים טובות ומאירות יכולות להציל לאנשים את החיים. סיימתי את השיחה עם אותו אברך, קבענו שנמשיך לשמור על קשר ולראות איך מתפתחים הדברים. אשתו של אותו אברך התקשרה אלי כבר באותו יום. ניסיתי לגשש בעדינות ולנסות לרמוז לזה מה בדיוק קורה לבעלה, לא רק בתקופה האחרונה אלא כבר עשרים שנה. הייתה שתיקה ארוכה מאחורי הקו. לפעמים יש אנשים שהם פוגעים באנשים אחרים וכאשר אתה מסביר להם על מה שהם עושים, הם ממש לא מבינים מה אתה רוצה מהם, הם מאשימים את הצד השני ואומרים שהוא אשם וגם הוא דיבר לא יפה... בקיצור אלף תירוצים למה רק הם לא אשמים, למה הם לא מוכנים לקחת שום אחריות על ההתנהגות שלהם. אבל יש אנשים מיוחדים שכשאתה מעיר את תשומת הלב שלהם על ההתנהגות הלא כל כך טובה כלפי בני הזוג שלהם, הם לא מחפשים להצטדק ולהאשים את האחר, הם פשוט לוקחים אחריות על מעשיהם ומנסים לראות איך הם יכולים להיות יותר טובים. ובכך אותו אישה הייתה מאלו, והיא גם החלה לבכות בטלפון, אני מודעת להתנהגות שלי, אין לי פשוט שליטה כאשר זה קורה לי, ואז היא החלה לספר איך אביה היה מדבר בצורה כזו אליה, אל אימה ואל כל האחים שלה. 'מאז שאני זוכרת את עצמי אבי כשהיה מתרגז השפת דיבור שלו היתה - את משוגעת, את לא נורמלית, את מטורפת, כמה רוע יש בך, ועוד ועוד מילים שאין המקום כאן לפרטן'. אני זוכרת שמתחת לחופה הבטחתי לעצמי שלא אהיה כמו אבא שלי ובחיים לא אדבר כמוהו. אבל כנראה שנכשלתי. אולי אני לא ברמה של אבא שלי כי זה קורה לי פעם ב... הבאתי לה טלפון של מטפלת שאני ממליץ שכדאי שהיא תלך אליה לעזרה. גם אם רבים ועצבנים אחד על השני, יש משפטים שלא אומרים בחיים. יש משפטים שאם אתה אומר אותם זה הרבה יותר מסכין בלב. אפשר בכלל לחשוב ולתאר מה זה שאתה שומע מאדם שאתה אוהב אותו ומעריך אותו אומר לך שאתה משוגע או לא נורמלי. זה רצח וודאי של הנפש של השני. אני תמיד אומר שחשוב לזכור שיש משפטים שלא אומרים, זה קו אדום. מילים שהאדם עוד לא הוציא מהפה שלו תמיד הוא יכול להגיד אותם מתישהו. אבל מילים שאדם כבר הוציא מהפה שלו אין לזה דרך חזרה, הם כבר נאמרו. זה ממש חיים ומוות ביד הלשון. חוץ מהפגיעה האנושה שהאדם חווה כשפוגעים בו איך הוא יכול בכלל לאהוב את השני להעניק לשני. איך... אני מכיר נערים, זוגות וילדים שהחיים שלהם נהרסו בגלל

קיבלתי שיחת טלפון השבוע, על הקו הייתה אישה נסערת ובוכיה, משהו לא טוב עובר על בעלי בתקופה האחרונה, היא מספרת. אני מרגישה שהוא מתחיל להתנתק ממני רגשית. הוא פחות מדבר איתי ופחות מתייחס אלי. אני מרגישה שמהו עובר על בעלי, זה לא אותו בעל שהכרתי במשך עשרים שנה. אשמח שתדבר איתו. ניסיתי לשאול על מצב הזוגיות שלהם ואם היא חושבת על איזו סיבה שגרמה למצב הזה. היא ענתה שלא נראה לה, 'אנחנו חיים בזוגיות סבירה. אולי לא הזוגיות הכי מאושרת שיש, אבל בהחלט אנחנו חיים די טוב. וגם לא נראה לי שזה קשור למצב רוחני', סיכמה האישה. 'בעלי אמר שאין לו בעיה ללכת אליך'. פגשתי אותו לאחר שבוע, ישב מולי אברך חסידי עם הציצית צמר על החולצה, זקן ופאות ארוכות, הוא היה נראה אדם טוב ומאיר כאחד. התחלתי לשוחח איתו, התגלה יהודי רציני יושב ולומד בכולל כבר עשרים שנה. עובד השם רציני. שאלתי אותו יש משהו שקשה לך בתקופה האחרונה, אולי מבחינה רוחנית נפשית עם אשתך. אני אנסה בעזרת השם לעזור לך. הוא הסתכל בי בעיניו העמוקות טוב והתחיל לספר: יש לי אישה טובה ומקסימה, אין לי עליה שום תלונות היא פשוט אשת חיל לכל דבר. דואגת לי ומכבדת אותי וגם דואגת לילדים. אבל יש משהו אחד שכבר שנים אני סוחב איתי ואני שותק ולא מגיב, אני מנסה להתחזק באמונה ובעבודת המידות אבל בתקופה האחרונה זה כבר מעל הכוחות שלי. אז כפי שאמרת אשתי היא אישה מקסימה, אבל פעם בשלושה חודשים היא יכולה להתרגז אפילו על משהו קטן שבטעות עשיתי לה. כן, לכל זוג יכולות להיות מריבות. אבל לא אצל כולם שוכרים את הכלים, כשהיא מתרגזת היא יכולה להגיד את הדברים הכי אימים שניתן. היא צועקת מילים כמו משוגע, מטורף, איזה בעל אתה, אתה בדיוק כמו ההורים שלך. הצעקות האלו הם בדיוק לעשר דקות, אחרי זה הכל חוזר למסלול ואשתי נרגעת וחוזרת לחיים הרגילים שלה. כל השנים שתקתי ולא הייתי מגיב לצעקות האלו שהתרחשו לעיתים נדירות. ניסיתי כמה פעמים לדבר איתה על זה בעדינות שזה חורך את נשמתו, והיא הייתה דוקא אומרת 'אתה צודק, סליחה, אשתדל לשמור על פי יותר בפעם הבאה' - אבל זה לא היה עוזר. הנפש שלי הייתה נקרעת לגזרים, הייתי נפגע עד עמקי ליבי, אבל מילה לא הייתי מגיב. לפני שלושה חודשים שוב היא דיברה כמו תמיד. ואז פשוט נשברתי, באותו לילה אשתי הלכה לחתונה ואני נשארתי בבית לשמור על הילדים הקטנים. הילדים נרדמו ואז פשוט הרגשתי איך הדמעות ירדו לי ללא הרף. כל המשפטים עלו בי ובכיתי יותר משעה. אז אולי משהו קרה לי באותו ערב, משהו קרה לנשמה שלי וכנראה שפשוט התחלתי יותר להסתגר עם עצמי. כי הרגשתי שהמגנה שלי זה ההסתגרות. והאיש מדגיש שוב: שלא תחשוב היא אישה מקסימה וטובה והיא באמת אוהבת ודואגת לי, אבל כשהיא מתרגזת אין

כל פאמיליא
 ואל פאמיליא
 יודעין...

לוח מזל וברכה זה הלוח הכי חזק במגזר החרדי!

- ✓ עשרות אלפים מצאו פרנסה
- ✓ עשרות אלפי דירות נמכרו ו/הושכרו
- ✓ עשרות אלפי משפחות יצאו לחופשה
- ✓ עשרות אלפי מכוניות החליפו ידיים

בשביל הצלחה מובטחת
 התקשרו עכשיו 03-6162228

הצדיק מקאליב

חיים רצופים בסבל ומכאוב לא מנעו מכ"ק האדמו"ר מקאליב זצ"ל להפיץ לכל עבר את זיכרון השואה האמיתי ולבטא בעצם קיומו של תקומותו של עולם התורה והיראה בארץ ישראל שאחרי החורבן • בגיל 96 הוא עזב את עולמנו והותיר רושם כביר על כל יושבי ארץ • מנחם משיב נפש

צילומים: באדיבות יעקב כהן, משה גולדשטיין, שמואל דרין, יהודה פרקוביץ, יהושע פרוכטר, שלומי טריכטר, יוחנן לוסטיג, אנשיל בעק וארכיון 'העולם החרדי'

|| יוסי גיטלר ||

עם האדמו"ר מצאנז

וכשעלה על הפרק בניית אוהל לאביו הרה"ק מראזלא זצוק"ל, היה הוא זה שהורה כיצד לבנות את האוהל, שאגב, עומד על תילו עד היום הזה. בשנת תש"ג טרם החלה השואה בהונגריה נשא את רעייתו הרבנית הצדקנית ע"ה בתו של חמיו האדמו"ר הק' רבי פנחס שפירא מקעכניא זצוק"ל.

שנות רעינו רעה

עודו נער צעיר לימים שחה את כוס התרעלה כשעברו עליו שנות השואה בסבל וביגון תוך עינויים קשים ומרים. בחסדי השי"ת ניצל בסופו של דבר ויצא ממוות לחיים. ניסים רבים אירעו לו במהלך ימי השואה, אחד מהם היה, כשנבחרה קבוצה של ארבעה אנשים לזריקה לאש והוא בתוכם. הוא אמר את ה'שמע ישראל' האחרון שלו עלי אדמות, ואז התרחש הנס הגלוי, השער נפתח, נכנסו מספר אנשי א.ס.א. שתררו אחרי אנשים כשירים לעבודה. ואז פנה ואמר לחבריו: הבה נברח! והם ענו לו: אם נברח הרי יירו בנו, ואז שאל אותם מה יהיה טוב יותר אם נשאר, ואכן בחסדי ה' ניצל לחיים. כשהיה מספר על כך היה מוסיף, כי הוא רואה לנכון להדגיש גם כיום, עשרות שנים לאחר אותו רגע, כי ח"ו לא היה לו שום ספק, ולא עלתה בליבו ח"ו שום טענה לבורא כל עולמים. "ידעתי באמונת אומן מאבותי ומאבות אבותי, כי מוסרים אנו את הנשמה למי שנתנה", אמר וקולו נשנק בבכי ובדמעה באומרו זאת.

ממורו ורבו המהר"ם בריסק זצוק"ל. כבן של קדושים, בנו של הרה"ק מראזלא זצוק"ל ולמעלה מקודש, היה סועד מידי שבת על שולחנו של המהר"ם מברייסק. האדמו"ר זצוק"ל סיפר לימים כי באחת מסעודות השבת באו לספר למהר"ם מברייסק כי הדגים בשיבה התקלקלו ולבחורי השיבה אין דגים לכבד בהם את השבת. כששמע זאת הזיז מיד הצידה את הצלחת ואמר כי אם לבחורי השיבה אין דגים, גם כאן בבית לא יאכלו דגים. לאדמו"ר זצוק"ל היה היכרות נוספת עם המהר"ם בריסק, שכן הוא נולד במרגרייטן, שם כיהן ברבנות חותנו של המהר"ם מברייסק הגה"ק ר' שמואל זלמן ויינברגער זצוק"ל.

עם חכם יהודה צדקה זצ"ל ר"י פורת יוסף

כבות בראשות רבנים וגדולי ישראל דמעו השבוע ביום ראשון אחרי מיטתו של אחד משיירי כנסת הגדולה, כ"ק האדמו"ר רבי מנחם מנדל טאוב זצ"ל מקאליב, שהשיב נשמתו ליוצרה בפתע פתאום, בעת שאיבד את הכרתו בהיכל בית מדרשו ברחוב חנה בירושלים וכל הפעולות של כוחות ההצלה שהוזעקו במהירות למקום ופעלו להחיות את ליבו של צדיק, עלו בתוהו ורבינו ז"יע נלקח לשמי מעל למגינת לבם של יהודים באשר הם ובפרט אלו שזכו להסתופף בצל קורתו של הרבי ששרד את מלחמת העולם האיומה תוך שעבר עינויים קשים כאשר נמנה על ידי הניסויים של ד"ר מנגלה ימ"ש וכל חייו פעל להנציח ולשמר את זכר הקדושים ולהזכיר לכולנו מהי הגבורה האמיתית של יהודי מאמין ושומר תורה ומצוות.

הרבי זצ"ל נולד במרגיטה שבטרנסילבניה ביום כ' שבט תרפ"ג לאביו הרה"ק רבי יהודה יחיאל מראזלא בעל "עמל יהודה" בן אחר בן להרה"ק רבי יצחק אייזיק מקאליב ז"יע. בברית היה הסנדק זקנו הגה"ק המקובל ר' פנחס חיים מראזלא ז"יע. למד תורה מפי רבותיו והסתופף בצל אבותיו הק' לבית ראזלא. בשנת תרצ"ז נתייתם מאביו ומאמו.

האדמו"ר זצ"ל למד שנה אחת בישיבת סעקליד המפורסמת, ולאחר מכן גלה למקום תורה לישיבת טאשנאד המעטירה שהיתה מפארי הישיבות באותם ימים בהונגריה, בה למדו מאות בחורים בצילו של הגה"ק רבי מרדכי בריסק זצוק"ל הי"ד הידוע בכינויו מהר"ם מברייסק. במקום זה קנה מלא המידה תורה וחכמה ונודע כאחד מטובי בחורי הישיבה.

בכל עת היה מרבה לתאר את אותם השנים בישיבת טאשנאד, כשהוא זוכה לקרבה יתירה

עם מרן הגר"ע יוסף זצ"ל

רבינו היה מעיד על עצמו, שלעתים רבות הגיע עד כלות הנפש מרוב ההתרגשות למשמע הקריאה הנאמרת באהבה ובמסירות נפש ע"י המוני עמך בית ישראל המוכנים למסור את נפשם למען קדושת שמו יתברך, וכפי שהיה מבקש תמיד מהציבור, שיהיו מוכנים לקפוץ לאש לשם ה' בעת אמירתה.

לתת שבח והודאה לקב"ה בתוך קהל עם ועדה, ולנסות בכל מאמצי כוחותיו, שזכר השואה לא תשכח מכלל ישראל.

ואכן, כל ימיו אשר חיה פעל ודאג להרבות את התודעה שלא תשתכח זכר השואה מישראל. הוא לא מצא מרגוע לנפשו, ומיד עם סיום המלחמה עלה במחשבתו כי המשימה המוטלת עליו כעת, היא לנסות לעורר ולעודד, להדריך ולכוון את כלל ישראל, לשוב אל הדרך הטוב והישר בדרך ישראל סבא, ולמען יזכרו את עשה לנו העמלק הנאצי הצורר ימ"ש.

"להקים שם לאחיו"

מרגלא בפומיה היה לומר אשר כל מסכת יבמות נסובה סביב הענין של "להקים שם לאחיו", ואילו בזמננו הולך ונשכח שמם של שש מליון יהודים מאחינו ואחיותינו, היתכן כזאת!?

מתוך תחושת רגש וכבוד לאחינו שנספו ונעקדו על מוקד קידוש ה' הי"ד לא פסק מלהנציח את זכרם ובכל עת והזדמנו בכל כינוס ומעמד לשם שמים היה מזכירם ברטט והרגשות כל פעם מחדש. באחד מדרשותיו סביב נושא זה זעק מגרון לבו: "עלינו לעשות כל מה שאפשר על מנת להחזיר יהודים לחיק האמונה ולחיק התורה, שהם חיק החיים האמיתיים והערובה היחידה, שמאורעות השואה לא יחזרו שוב ח"ו. התעוררות לרגע, שנוטעים ביהודי נותנת אותותיה

תחת אחד השיחים העיד רבינו על ההתעללות של הנאצים הרשעים בו ובשאר היהודים ששהו בגטו וורשה: "לעולם לא אשכח את התקופה הקשה הרצופה חרפת רעב, סבל, מכות ועינויים ללא הרף, שהיו מנת חלקינו בגטו וורשה. אולם, למרות הכל, בכל מקום ובכל מצב לא פסקתי מללמוד ולהתפלל".

לאחר כיבוש הונגריה על ידי הגרמנים בשנת תש"ד, נשלח האדמו"ר יחד עם כל אחיו ואחיותיו לאושוויץ וכל אחיו נספו שם. הוא שרד אך עבר עינויים קשים וכאוד מוצל מאש נשאר לפליטה היחיד מכל משפחתו כשניצל ממוות לחיים ברוב רחמי וחסדי ה'. לאחר השואה עבר לשוודיה, שם התאחד שוב עם הרבנית ע"ה שהייתה לו לעזר על השנים עד יום פטירתה ביום כ"ד בכסלו תשע"ב.

פריחת התורה בעיר השממה

כעבור מספר שנים עבר לארה"ב. ובשנת תשכ"ג הקים את מרכז חסידי קאליב בראשון לציון. האדמו"ר זצוק"ל טרח בעשר אצבעותיו להקמת קריה נאמנה בדרך ישראל סבא, השקיע את כל כוחו ואונו לשם המטרה הנעלה. יחד עם זאת הקים ישיבה לבחורי חמד כשהוא משמש להם רבי ולמורה דרך ומשקיע את כל כולו למען עלייתם בתורה ובחסידות. היה זה חידוש כשבשממה הרוחנית של ראשון לציון מתנוססת ישיבה חסידית, אך הרבי עמד בעוז ובגבורה והקים אימפריה לתורה ולחסידות.

בשנת תש"מ העתיק את משכנו לעיר התורה והחסידות בני ברק, שם הקים את מרכז חסידות קאליב ברחוב כהנמן. ובשנת תשס"ב עבר להתגורר בירושלים והקים את האימפריה החסידית ברחוב חנה. בכל המקומות הנ"ל התקיימו פעילויות תורניות רצופות וממקומות הנ"ל יצאו תורה והוראה ויהדות לעם.

בעת עמדו בגטו וורשה הבטיח ונדר לבורא עולם, שכשיזכה להינצל מעמק הבכא, לא ישכח

עם מרנן הגרש"ז אויערבך, הגר"ש אלישיב הלב שמחה והפני מנחם מגור זצ"ל והגר"נ קרליץ

הפסוק 'שמע ישראל' כי היה זה הפסוק היחיד שהספיקו הוריו ללמדו ובזכות זה הוא ניצל.

מפעל הנצחה של איש אחד

כל ימיו הקדיש למען הנצחתם של קדושי השואה, וכאמור, לעילוי נשמתם היה קורא יחד עם קהל אלפים בכל סיום עצרת או מעמד אחר את הפסוק של 'שמע ישראל'. בנוסף לכך ערך מסעות רבות על פני ארצות העולם והלהיב את אחינו בני ישראל שבגולה לחזור בתשובה ולקרב לבם לעבודת השי"ת. היה מדגיש את ערך מסירות נפשם של קדושי השואה ומרתק את קהל השומעים בדברי חיזוק והתעוררות במטרה לקרבם לה' ולתורתו.

בט"ו בשבט בשנת תשמ"ז, נערכה על ידו חגיגה גדולה לציון מלאת י"ג שנים להקמת המפעל הכביר להפצת תורה "בר בי רב דחד יומא". במעמד זה הכריז על אמירת 'שמע ישראל' ה' אלוקינו ה' אחד' בכל פעם שמסיימים תפילת "עלינו לשבח", לזכר נשמתם של ששת מיליון נשמות ישראל הקדושים והטהורים שיבקשו רחמים עלינו.

בשלב מאוחר יותר, דאג להפצת אלפי סידורי 'שמע ישראל' עם הקדמה מתאימה שנערכה על ידו ופסוק 'שמע ישראל' וכו' ששובץ לאחר "עלינו לשבח" כרוח תקנתו.

בהמשך, לאחר עבודה מאומצת של כשש שנים, יצא לאור על ידו ובהשתדלותו האנציקלופדיה "שמע ישראל" בה תועדו מאות סיפורים של מסירות נפשם של הקדושים הי"ד לקיום תורה ומצוות בתוככי גיא הצלמות. רבבות יהודים התעוררו מאד למקרא הסיפורים, וגדולי ישראל הביעו את התפעלותם העצומה כיצד יהודים פשוטים מסרו נפשם על

עם בעל ה'פני מנחם' מגור זצ"ל

לדורות עולם".

אלפי פעמים נשא דברים בכנסים שונים שאורגנו על ידו או על ידי אחרים. דבריו עוררו לתשובה רבתי בקרב אלפים ורבבות. בסיום כנסים אלה היה מבקש מהציבור שיאמר ביחד 'שמע ישראל' תוך שהוא מסביר את חשיבות אמירת ה'שמע ישראל'. כמו"כ בכל כנסי ה'בר-בי-רב' שנערכו על ידו בכל רחבי הארץ, היה נעמד הציבור כולו על רגליו ואומר 'שמע ישראל'.

רבינו היה מעיד על עצמו, שלעתים רבות הגיע עד כלות הנפש מרוב ההתרגשות למשמע הקריאה הנאמרת באהבה ובמסירות נפש ע"י המוני עמך בית ישראל המוכנים למסור את נפשם למען קדושת שמו יתברך, וכפי שהיה מבקש תמיד מהציבור, שיהיו מוכנים לקפוץ לאש לשם ה' בעת אמירתה. בהקדמה לאנציקלופדיה שחיבר והו"ל מביא את הסיפור על הילד שמלמל לעצמו תמיד את

האדמו"ר אף יזם את הרעיון הכביר של קיום "יום תענית דיבור" ביום הילולת בעל ה"חפץ חיים" - רעיון שזכה לתהודה רבה מזה שנים בקרב כ-200,000 תלמידים בבתי ספר ומוסדות החינוך בארץ, כאשר המחנכים מהללים ומשבחים את המגמה החשובה להטביע בלבבות הדור הצעיר את החשיבות הגדולה לטוהר דיבור האדם

עם הגר"ש כהן נשיא מועצת חכמי התורה

אתר החדשות של הציבור החרדי

האתר היחיד שמסקר מכל הזירות

המקומיות בכל רחבי הארץ בכל זמן

ספר ומוסדות החינוך בארץ, כאשר המחנכים מהללים ומשבחים את המגמה החשובה להטביע בלבבות הדור הצעיר את החשיבות הגדולה לטוהר דיבור האדם, כפי שהיא משתקפת במשנתו הגדולה של מרן ה"חפץ חיים" זיע"א, אשר ביום השנה להסתלקותו כ"ד אלול מתקיים המבצע הארצי מידי שנה.

שופרא דירושלים

הקים מערכת מסועפת של 'כוללים' הפועלים בלימוד רצוף החל מהשעה 4 לפנות בוקר ועד השעה 1 אחר חצות הלילה. מאות רבות של אברכים מצוינים שוקדים על תלמודם והוגים בתורה יומם ולילה כשגולת הכותרת של הכוללים הוא הכולל המיוחד "שופריא דירושלים". כולל הערב "שופריא דירושלים" הוקם מתוך מטרה יחודית להעניק לאברכים צעירים ידע הלכתי מקיף בעת בניית ביתם. הלימודים בכולל בראשותו הינם מקיפים ביותר הכוללים מבחנים תחת השגחתם של מורי הוראה, וכיום כבר ישנם בוגרים שמתמנים כאחראים על האברכים הצעירים החדשים. כל זאת מלבד רשת ענפה של כוללים הפזורים בכל רחבי הארץ, הן בכל הריכוזים החרדיים והן מחוצה להם. מבין כותלי הכוללים יצאו כבר אברכים רבים לשמש בהוראה בקרב ישראל. מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטיינמן התבטא על כוללים אלו שהם ההצלה של הדור. כן תמך האדמו"ר בתמיכות הגונות לצורך קיומם של כוללים רבים נוספים הפרוסים בכל רחבי הארץ. בראש רשת הכוללים עמד בשנים האחרונות ופעל ללא ליאות למען ביסוסם נכדו ויד ימינו הרה"צ רבי ישראל מרדכי הורביץ שליט"א, שהוכתר על פי צוואתו לממשיך דרכו בקודש בהנהגת הקהילה.

מעשר ברוחניות

פרק מיוחד בחייו היו אותן דרשות שהיה מוסר במקומות שונים בארץ כמו בבתי חולים, מחנות צבא, ולפני עולים חדשים ויהודים מכל גווי הקשת של הציבור הישראלי. הוא מצא שפה משותפת עם כל אלו. בהקשר להנהגתו זו היה רבינו אומר, כי ברגע שחושבים באמת על השני, אזי מוצאים שפה משותפת עם כל אחד, כי הקב"ה נתן סייעתא דשמיא מיוחדת לכך, ובשפת הלב מוצאים דרכים ללבבות הזולת. היסוד הוא, שיש לשכוח מעצמנו ולהתעלות מעל לכל אינטרס כזה או אחר, ואז ה' נתן את הכוחות למצוא מסילו ללבבות של נדחי ישראל. בנוסף לכך קרא לאחרים ללמוד ממנו ולקרב יהודים רבים לבוא ולהסתופף בהיכל המלך ה'. הוא היה אומר על המצווה 'עשר

עם האדמו"ר מבאיאן

היה הרעיון של "בר בי רב על גלגלים", שכשמו כן הוא שיעורים הנמסרים במהלך הנסיעות הארוכות באוטובוס. אם זה לנוסעי קו 402 המקשר את ירושלים ובני ברק בו היה מוסר את שיעוריו משמשו הנאמן הרב קירשנבוים שהפך להיות החלוץ לרעיון המהפכני ואחד ממגידי השיעור המפורסמים בעולם מעת שהאדמו"ר עבר להתגורר בירושלים והרב קירשנבוים נוסע בכל יום מבני ברק לירושלים, או אם זה בל"ג בעומר אז חולקו חוברות לימוד הדף היומי לרבבות הנוסעים למירון לחגוג את הילולת התנא רשב"י זי"ע.

האדמו"ר אף יום את הרעיון הכביר של קיום "יום תענית דיבור" ביום הילולת בעל ה"חפץ חיים" - רעיון שזכה לתהודה רבה מזה שנים בקרב כ-200,000 תלמידים בבתי

כל קוצו של יוד. לפני שנים רבות, חיבר רבינו את "תפילת הרופא", ורופאים רבים נושאים אותה מדי יום לפני עבודתם.

בר בי רב דחד יומא

בשנת תשל"ד הקים את המפעל להפצת תורה "בר בי רב דחד יומא" במתכונת של יום שלם של לימוד תורה, שהתקבל אצל מאות אלפי יהודים באהדה רבה, וגדולי ישראל גמרו עליו את ההלל. בעקבות יוזמה זו נוסדו ימי לימוד דומים למאותיהם בכל רחבי הארץ. בתוך מסגרת המפעלים למען כלל ישראל

בנאות דשא בשווייץ

יהודים יושבים בארץ ישראל בלי בית כנסת? מי כאן בעל הבית??"

"הצעתי לרבי שנלך למזכירות הקיבוץ ונברר את העניין. באותם ימים שימש כמזכיר הקיבוץ, מוקי צור, סופר עברי, מבכירי תנועת העבודה ומראשי התעשייה הקיבוצית. הרבי מישר מבט למוקי ושואל אותו מעמקי לבו: "אין כאן בית כנסת? איך זה יכול להיות? אני באתי מכבשני אושוויץ, ראיתי יהודים שמסרו נפשם לבוראם ואיך ייתכן שיהיה יישוב בארץ ישראל שאין בו בית כנסת לתפילה?"

"סיכמנו עם מוקי שנערוך במוצאי השבת הקרובה ערב התעוררות לכל באי המקום, בשירה ודברי תורה. במוצאי שבת, חצינו שוב את הכינרת וכל הקהל המתין לנו על הרציף. היה זה מחזה מפעים של קידוש השם שאותו לא אשכח כל ימי חיי. פנינו אל עבר חדר האוכל. קבענו מזווה במקום והרבי מקאליב שר בדבקות ובעניינים עצומות "אתה חונן לאדם דעת". הקהל התרגש מאוד. מעגלים מעגלים של רוקדים נאספו ושרו שעות ארוכות "ישראל בטח בה". בסיום הערב, למעלה משלושים מחברי הקיבוץ נרשמו לקבלת מזווה.

"כעבור תקופה קצרה הקים הרבי תנועה של רבנים שייצאו לערי השדה ויביאו את דבר ה', והעמידני כיו"ר התנועה כשהוא מכוון דרכה ונתיבותיה. באותן שנים החל להפעיל את מפעל חייו "בר בי רב דחד יומא" – יום של תורה, והיה סובב והולך בכל הארץ, מדרום לצפון, עבר במפעלים ובאולמות, בשווקים ובחנויות והמריץ ושכנע את האנשים לבוא לשמוע דברי תורה. בכל פעם היה משלב זמרה ושירה.

מדי יום השנה להסתלקות אביו וחוננו, וכן בד' אדר - יומא דהילולא של זקינו אבי שושלת קאליב הרה"ק רבי יצחק אייזיק מקאליב זי"ע היה עורך את שולחנו הטהור ברבים במעמד קהל עם ועדה, ובשנים האחרונות היו נערכים מעמדים מיוחדים בימים אלו לכבודה של

עם הגר"י אדלשטיין זצ"ל

מגדל העמק: "פגשתי אותו לראשונה בשנות ה' המוקדמות עת שהה במעון קיט בטבריה. הוא היה מתגורר שם לתקופות, הקים שם בניין למוסדותיו והפיץ תורה ויהדות בטבורה של העיר.

"פעם, כשהייתי במחיצתו, הצביע הרבי מקאליב אל עבר הכינרת ושאל אותי: "מה אלו האורות?". אמרתי לו שזה קיבוץ עין גב. "זה קיבוץ יהודי?", התעניין הרבי. הצעתי לקחת סירה ולצלוח את הכינרת, לראות בעיניים את הקיבוץ

"שכרנו סירה קטנה והגענו תוך דקות ספורות אל מעבר לכינרת בצדה האחר. סובכנו בין רחובותיו השוממים של הקיבוץ ומצאנו ילד יהודי קטן. הרבי מקאליב שואל את הילד: "איפה יש בית הכנסת פה?". עונה הילד לתומו, "פה אין בית כנסת". לשמע הדברים הזדעק הרבי מקאליב: "איך יכול להיות?

תעשר' שהוא לא רק בממון שיש להפריש עשירי מהממון השייך לכל אחד אלא המצווה היא גם בזמן, שעל כל אחד החובה לעשר מזמנו עבור כלל ישראל, להוציא יקר מזולל, ואין לאף אחד מושג כמה נשמות יקרות מתגוללות באשפות ורק מחכות שירימום משם. "הקב"ה מחכה שיקרבו אליו את בניו!", היה זועק הרבי בצער.

כבר לפני יובל שנים, עוד בטרם היה אי מי שהעלה על דעתו את המושגים של חזרה בתשובה וקירוב רחוקים. היה זה רבינו שאך אז שתה את כוס התרעלה עד תומה בשואה האיומה והתגבר בעוז ותעצומות, והחל למסור נפשו עבור כלל ישראל. מסירות נפש זו נמשכה ביתר שאת ויתר עוז במשך למעלה מיובל שנים הוא לא שקט על שמריו, ומדי תקופה יום מפעל כבירים חדש לזיכוי הרבים.

סיפר הגאון רבי יצחק דוד גרוסמן רבה של

בסנדקאות

בנטילת לולב

בטיש ט"ו בשבט

בשנים האחרונות עודד ודירבן רבות את פעילות ארגון הנוער "פרחי הדגל" הזמין את ראשי הארגון לביתו נאווה קודש וביקש להרבות פעלים למען ילדי ישראל, בכל מקומות מושבותיהם, כל ימיו ראה את העתיד אצל רבבות ילדי ישראל דור העתיד של עמנו, התשובה הניצחת לצורך היהודים ימ"ש שהשמיד שישה מלין יהודים בשנות השואה האיומה ובתוכם

הדור הנוכחי. כמו כן הביע את תמיכתו בתחילת החורף במועמדותו של יוסי דייטש לראשות העיר ירושלים. מעבר לכך לא הייתה לו מעורבות פוליטית מיוחדת.

מסע ההלוויה אף עבר דרך ביהמ"ד בקריית בעלזא בירושלים שם המתין קהל גדול בראשות מרן האדמו"ר מבעלזא שהשמיע דברי הספד.

דגל ירושלים

ראשי ארגון הנוער 'דגל ירושלים' זכו לקרבה יתירה במעונו, במשך עשרות בשנים פיאר את אירועי הקודש של "קרן התרבות דגל ירושלים" עודד ודירבן את מבחני ההלכה הנודעים של דגל ירושלים.

בהנחת אבן הפינה למרכז קאליב בירושלים עם מרן הגר"ש אויערבך זצ"ל והגר"מ הלברשטאם זצ"ל

תורה ואברכים רבים – צורכי מרבנן היו עוברים לפניו בסך, ומקבלים ממנו תעודה למופת על הצטיינותם בלימודי ההוראה. היו אלו מעמדים מיוחדים שעשו רושם כביר על המשתתפים, ואף רבינו בעצמו נרגש היה עד למאוד מגול יגיעתם של הלומדים הצעירים היגיעים כל היום על תלמודם, לכבוד התורה לבש בגדי שבת ונשא את דבריו ברוב התרגשות כראוי ויאה לכבוד התורה ולומדיה.

תורותיו ודרשותיו הועלו על הכתב בספריו "קול מנחם" ו"פניני קול מנחם" על התורה ועל ד' חלקי שולחן ערוך.

החסיד האחרון

יצוין כי האדמו"ר זצוק"ל היה דבוק בלו"נ בהרה"ק מהר"א מבעלזא זיע"א, ועוד בשנים בהם התגורר בארה"ב ערך נסיעה מיוחדת בטלטולי הדרך בכדי לחסות בצילו של הרה"ק מבעלזא זי"ע בימי חג הסוכות, ואף כבדו לעבור לפני התיבה. בהסתלקותו ניתן לומר כי נפטר האדמו"ר האחרון שהיה נוסע להרה"ק מבעלזא ומשתתף בעריכת השולחנות הטהורים.

קשר זה נמשך בעוז ותעצומות גם עם יבלחט"א מרן אדמו"ר מבעלזא, כשהאדמו"ר זצוק"ל היה מגיע פעמים רבות להשתתף באירועי הקודש בשמחות ובכל עת מצוא בחצר הקודש בעלזא, והתכבד בכבוד הראוי להשמיע מדברותיו ולזמר את הניגון המפורסם "סול א קוקוש מאר" שחיבר זקנו הרה"ק מקאליב זי"ע.

האירוע הציבורי האחרון בו השתתף האדמו"ר, היה כינוס הבחירות 'בעד עמך' של 'אגודת ישראל' שנערך בבנייני האומה בירושלים, מול קהל אלפים וגדולי ישראל קרא הרבי 'שמע ישראל' וקבלת עול מלכות שמים כשהוא מבקש מהקדושים בשמים לפעול עבור

בהדלקת נר הנוכח

ילדי ישראל דור העתיד של עמנו, התשובה הניצחת לצורך היהודים ימ"ש שהשמיד שישה מלין יהודים בשנות השואה האיומה ובתוכם כמיליון וחצי ילדים הי"ד.

לפני כעשור שנים שהחלה דגל ירושלים בהרצאות למחנכים ומנהלי מוסדות על השואה כדי להנחילם לדור הצעיר, בירך על היוזמה החשובה ונשא דברים לפני מאות מחנכים ומנהלי מוסדות חינוך על ימי השואה ולקחיה. מתוך חשיבותו הרבה לנושא העניק לכל אחד אחד מהמחנכים את ספרו החשוב "אנציקלופדיה שמע ישראל".

ברחובות בודפשט

ראשי הארגון סיפרו כי תדיר התעניין ושאל מה עושים למען ה"אידישע קינדער", והיה מראשי המדברים באירועי דגל ירושלים, הבעיר רטט בקהל כשקיבל בצוותא עם עשרות אלפי ילדי ישראל עול מלכות שמים וזעק מקירות ליבו צעקת שמע ישראל שגרמה להתרגשות מרובה בקרב הילדים ובפרט בפני הילדים הרכים שראו מסירות נפש מהי,

השתתף על אף חולשתו הרבה וגם בשנות זקנותו הטריח ובא לפאר את המעמדים ולשאת מדברות קודשו לדור העתיד באירועים בהיכל יד אליהו בתל אביב, הארנה, בניני האומה וקרית יובל בירושלים ועוד.

בשנים האחרונות עודד ודירבן רבות את פעילות ארגון הנוער "פרחי הדגל" הזמין את ראשי הארגון לביתו נאווה קודש וביקש להרבות פעלים למען ילדי ישראל, בכל מקומות מושבותיהם, כל ימיו ראה את העתיד אצל רבבות

לפני כעשור שנים שהחלה דגל ירושלים בהרצאות למחנכים ומנהלי מוסדות על השואה כדי להנחילם לדור הצעיר, בירך על היוזמה החשובה ונשא דברים לפני מאות מחנכים ומנהלי מוסדות חינוך על ימי השואה ולקחיה. מתוך חשיבותו הרבה לנושא העניק לכל אחד אחד מהמחנכים את ספרו החשוב "אנציקלופדיה שמע ישראל".

בקריאת המגילה בפורים האחרון לחייו

זיכרון לכולם יהיו

כיצד נקבע יום הזיכרון לשואה ולגבורה בארץ ובעולם, במה שונה בהגדרתו מעשרה בטבת, מה אומר החוק ואלו אירועים מאפיינים את היום • 74 שנים לסיום השואה הנוראה, זיכרונה לא מש מעמנו

|| יוסי גיטלר ||

הוא הציע לציין את זכר השואה בתשעה באב, המציין שורה של אסונות לאומיים בתולדות העם היהודי, ואילו את מרד הגטאות וגבורת הפרטיזנים הציע לציין ביום העצמאות. אולם הצעתו של בגין עוררה סערת רוחות והוא ויתר עליה.

אירועי יום הזיכרון לשואה ולגבורה

טקסי הזיכרון של יום השואה דומים מאד לטקסים של יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, משום שיום השואה עוצב כהעתקו. מדי שנה קובעת ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים, נושא מרכזי אחר, אשר אירועי יום הזיכרון באותה שנה יסובו סביבו. טקסים שונים לציין יום השואה נערכים גם ברחבי העולם.

אירועי יום הזיכרון לשואה ולגבורה נפתחים בערב, בעצרת הממלכתית שנערכת ברחבת גטו ורשה ביד ושם בירושלים בשעה 20:00. העצרת נערכת במעמד נשיא המדינה, ראש הממשלה, ניצולי שואה, ובני הדור השני. העצרת כוללת נשיאת נאומים, ביניהם של

הנשיא וראש הממשלה, הדלקת שש משואות על ידי ניצולי שואה לזכר ששת מיליוני הנספים, קריאת קטעי קריאה, שירים, אמירת קדיש ואל מלא רחמים וקריאת פרק תהלים. טקס פתיחת מפעל ההנצחה "לכל איש יש שם" נערך במשכן הכנסת. במהלכו מקריאים חברי הכנסת וראשי המדינה את שמות קרוביהם

שנספו בשואה. מעמד דומה מתקיים ב"יד ושם" באוהל יזכור, וברחבי המדינה. מפעל ההנצחה זה נועד להשיב לנספים את שמם, להנציחם כיחידים, כבני אנוש בעלי זהות, שכן מספר הנספים העצום, שישה מיליון, בלתי נתפס ועלול לטשטש את העובדה כי אבדן של כל יחיד, כמוהו כאבדן של עולם מלא. עצרת הזיכרון המרכזית נערכת בצהריים באוהל יזכור שב"יד ושם".

בשנת 1988 החל להיערך מדי שנה מצעד החיים (כמשקל נגד לצעדות המוות מימי השואה) באושוויץ שזים אברהם הירשזון בסבסוד משרד החינוך. במצעד משתתפים אלפי תלמידי תיכון ישראלים ואלפי יהודים מרחבי העולם ובראשו צועד לעיתים רמטכ"ל צה"ל, כאשר בסיומו מתקיים טקס זיכרון.

את האירועים נועלות עצרת תנועות הנוער שנערכת באנדרטה לזכרו של מרדכי אנילביץ' שבקיבוץ יד מרדכי, ועצרת הזיכרון בקיבוץ לוחמי הגטאות.

בעשור השני של שנות האלפיים, נערך בתיאטרון תמונע בתל אביב, במקביל לטקס הממלכתי, "טקס יום השואה האלטרנטיבי". טקס זה נושא אופי שונה ולא ממלכתי, ושם לו למטרה לקרב את זיכרון השואה לדור הצעיר. סביב טקס זה התעוררו מחלוקות ופולמוס ציבורי רב. אירועים דומים נערכים בערב יום השואה ברחבי הארץ והעולם במסגרת פרויקטי זיכרון בסלון ודומיהם.

בבוקר, ב-10:00, מושמעת בכל רחבי ישראל צפירת דומיה בת שתי דקות, ולאחריה מתקיימים אירועי זיכרון נוספים ליד

כ"ז בניסן שימש עוד לפני תחילת הנצחת השואה כיום זיכרון ביישוב היהודי בארץ ישראל. לפחות מאז 1940 התקיים ביישוב 'יום זיכרון גבורה' להנצחת חללי אירועי האיבה בארץ מאז תחילת המרד הערבי. מועד יום הזיכרון נקבע ליום תחילת המרד הערבי ב-1936 (אם כי המאורעות הראשונים במרד הערבי החלו כבר ארבעה ימים לפני כ"ז בניסן).

סביב קביעת התאריך שיוחד ליום הזיכרון, התנהל דיון שעיקרו איזה יום ייצג את תקופת השואה באופן ההולם ביותר. הגישה בעת ההיא לגבי זיכרון השואה ובכלל הייתה להדגיש את אתוס "היהודי הלוחם". בשל כך, הציעו לייחד את יום השנה לפרוץ מרד גטו ורשה, המרד היהודי הגדול ביותר בתקופת השואה, כיום לציין זיכרון השואה והגבורה. רק בעשורים מאוחרים יותר התגבשה גישה שהכירה גם בגבורתה של מרבית האוכלוסייה היהודית, שלא אחזה בנשק, אך עמדה בוועות המלחמה, קידשה את החיים, שמרה על צלם אנוש ופעלה להצלת עצמה וזולתה.

המרד בגטו ורשה פרץ ב-19 באפריל 1943, י"ד בניסן ערב חג הפסח ה'תש"ג, וערב פסח איננו תאריך מתאים ליום זיכרון לאומי. לכן לבסוף הוחלט בשנת 1951 לקבוע את כ"ז בניסן כיום הזיכרון לשואה, שישה ימים לאחר תום חג הפסח ושבע לפני יום הזיכרון לחללי צה"ל.

סמליותו הדתית של התאריך כ"ז בניסן באה לידי ביטוי בכך שהוא חל בימי ספירת העומר שהם ימי אבל לעם ישראל. סמליותו הלאומית באה לידי ביטוי בכך שהוא חל שמונה ימים לפני יום העצמאות ובכך הוא מדגיש את המעבר של הלאום היהודי 'משואה לתקומה'.

קביעת הרבנות הראשית לישראל את עשרה בטבת כ"יום הקדיש הכללי" לזכר נפטרים שיום מותם לא נודע, ובפרט קורבנות השואה, קדמה לבחירת התאריך הרשמי ליום הזיכרון לשואה ולגבורה ולמעשה אף קדמה לקום מדינת ישראל. הרבנות הראשית התקשתה לקבל את התאריך הרשמי שנקבע ליום השואה מאחר שההלכה אוסרת להגיד תחנון בחודש ניסן, המכונה "חודש הגאולה", למרות מנהגי האבלות החלים בו בזמן ספירת העומר. גם כיום יש הרואים בעשרה בטבת יום חלופי לזיכרון השואה, המבטא התנגדות לאתוס 'היהודי הלוחם' וראיית השואה כחורבן של העת החדשה.

חוק יום הזיכרון לשואה ולגבורה

יום זיכרון זה נקבע על ידי הכנסת בחוק יום הזיכרון לשואה ולגבורה, תשי"ט-1959. בתחילה הנהיגה הכנסת בשנת 1951, יום זיכרון שנקרא אז "יום השואה ומרד הגטאות". בשנת 1953 נזכר בשמו הנוכחי במסגרת חוק יד ושם. לבסוף חוקק ב-1959 חוק יום הזיכרון לשואה ולגבורה בעקבות מאבק ציבורי של ניצולי השואה. סעיף 2 לחוק קובע את אופיו של יום הזיכרון:

"ביום הזיכרון תהא בכל רחבי המדינה דומיה של שתי דקות בהן תשבות כל עבודה ותיפסק כל תנועה בדרכים; יקוימו אזכרות, עצרות עם, וטקסי התייחדות במחנות הצבא ובמוסדות החינוך; הדגלים על הבניינים הציבוריים יורדו לחצי התורן; תכניות השידורים ברדיו יביעו את יחודו של היום, ובבתי השעשועים יעלו אך נושאים ההולמים את רוחו".

תחילתו של יום הזיכרון היא עם שקיעת החמה, וסיומו עם צאת הכוכבים למחרת. כללי הלוח העברי מונעים מיום כ"ז בניסן לחול בשבת, אולם כדי למנוע חפיפה בין יום הזיכרון לבין כניסת השבת או מוצאי שבת, נקבעו בחוק הכללים הבאים:

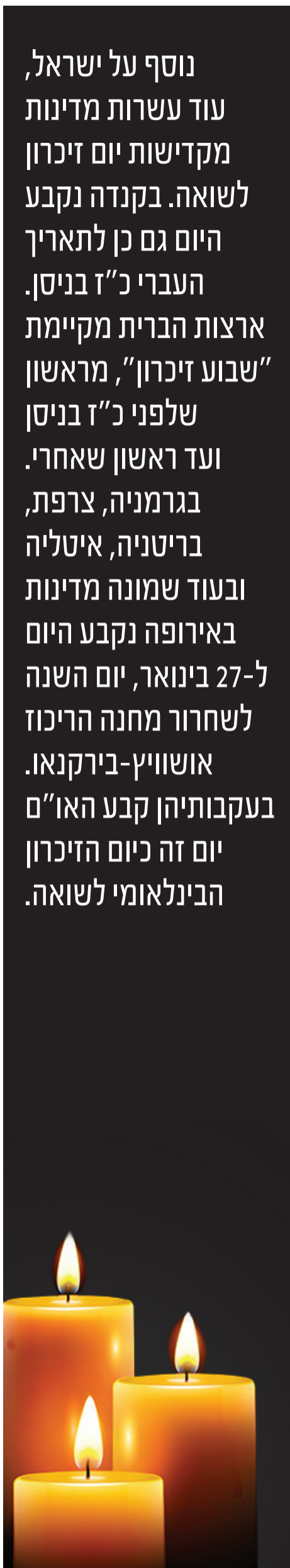
"אם חל כ"ז בניסן ביום שישי, מוקדם יום הזיכרון ביום אחד, ומתקיים ביום חמישי, כ"ו בניסן. אם חל כ"ז בניסן ביום ראשון בשבוע, נדחה יום הזיכרון ביום אחד, ומתקיים ביום שני, כ"ח בניסן" (כלל זה הוחל משנת תשנ"ז).

באוגוסט 1977, מספר חודשים לאחר שנבחר לראשות ממשלת ישראל, הציע מנחם בגין לבטל את יום הזיכרון לשואה ולגבורה.

"ביום הזיכרון תהא בכל רחבי המדינה דומיה של שתי דקות בהן תשבות כל עבודה ותיפסק כל תנועה בדרכים; יקוימו אזכרות, עצרות עם, וטקסי התייחדות במחנות הצבא ובמוסדות החינוך; הדגלים על הבניינים הציבוריים יורדו לחצי התורן; תכניות השידורים ברדיו יביעו את יחודו של היום, ובבתי השעשועים יעלו אך נושאים ההולמים את רוחו".

נוסף על ישראל,
 עוד עשרות מדינות
 מקדישות יום זיכרון
 לשואה. בקנדה נקבע
 היום גם כן לתאריך
 העברי כ"ז בניסן.
 ארצות הברית מקיימת
 "שבוע זיכרון", מראשון
 שלפני כ"ז בניסן
 ועד ראשון שאחרי.
 בגרמניה, צרפת,
 בריטניה, איטליה
 ובעוד שמונה מדינות
 באירופה נקבע היום
 ל-27 בינואר, יום השנה
 לשחרור מחנה הריכוז
 אושוויץ-בירקנאו.
 בעקבותיהן קבע האו"ם
 יום זה כיום הזיכרון
 הבינלאומי לשואה.

הרס ואת החיים בצל האסון הנורא.
תשע"ב: "היחיד והיחד" - סולידריות יהודית בתקופת השואה. קשיי היחיד במאבק להשרדות מול האחריות ההדדית והעזרה לזולת.
תשע"ג: "התקוממות ומרי בשואה" - בסימן 70 שנה למרד גטו ורשה. מאבק הגבורה של העם בכל מקום בו היה ציבור יהודי והתקיימו בו חיים יהודיים, בגטאות ובמחנות ההשמדה נגד כל הסיכויים, לזכות ולראות את יום הניצחון.
תשע"ד: "יהודים על קו הקץ" - 1944: בין חיסול לשחרור.
תשע"ה: "כאב השחרור והחזרה לחיים" - 70 שנה לסיום המלחמה.
תשע"ו: "הכל אסור לנו והכל אנו עושים" - המאבק לשמירה על רוח האדם בתקופת השואה.
תשע"ז: "לחלץ תווי פניהם" - סיפורו של היחיד בשואה.
תשע"ח: "ניצולי השואה מעצבים זיכרון ובונים מדינה" - בסימן 70 שנה למדינת ישראל.

אנדרטאות, בכתי ספר, במחנות צה"ל, ברשויות המקומיות ובמוסדות ציבור. ב"יד ושם" מתקיים לאחר הצפירה טקס הנחת זרים באנדרטה לזכר מרד גטו ורשה.
 דגלי ישראל מורדים לחצי התורן כאות אבל. בתי שעשועים, מסעדות, בתי קפה ובתי קולנוע סגורים בערב יום השואה. ערוצי הטלוויזיה והרדיו מייחדים שידוריהם ליום זה.

הנושא השנתי

מדי שנה, בוחרת רשות הזיכרון לשואה ולגבורה, "יד ושם", את הנושא המרכזי שעליו ימוקד יום הזיכרון לשואה. מכיוון שלשואה פנים אין קץ, נקודות מבט ואירועים שונים, הוחלט שבכל שנה ייבחר נושא אחד, שיציג באופן מסוים את השואה ותוצאותיה מנקודת מבט אחת בתחום מסוים.
תש"ס: "גורל המשפחה היהודית בשואה" - הניסיון לשמור על שלימות המשפחה ואחדותה בתוך התופת.
תש"א: "מרדיפות להשמדה המונית" - ציון שישים שנה לנקודת המפנה של המלחמה עם הפלישה לברית המועצות.
תש"ב: "קולם האחרון" - דברים אחרונים ומכתבים של היהודים בשואה.
תש"ג: "ההתנגדות היהודית בשואה" - בסימן שישים למרד גטו ורשה.
תש"ד: "עד היהודי האחרון" - "יד ושם", בשנתו ה-50, עושה מאמץ עילאי לאתר את כל שמות היהודים שנספו ובכך להנציחם ב"דפי עד".
תש"ה: "כאב השחרור והחזרה לחיים" - לאחר שמחת הניצחון, מתגלה לעם היהודי ממדי האסון. הניצולים אזורים עזו ומחליטים להמשיך לשקם את חייהם בארץ ישראל.
תש"ו: "צלם האדם בצל המוות" - חרף כל הקשיים העצומים, גילו אנשים רבים תעצומות נפש ולא דאגו רק לעצמם אלא גם לאנשים רבים.
תש"ז: "למען ידעו דור אחרון" - עדות ועדויות. רישום ותיעד התרחשויות במהלך השואה, תוך כדי חרוף נפש, ביומנים ובספרים. בנוסף, הניצולים המוסרים את עדותם האישית. כך, שלשלת הזיכרון לא תמוש.
תש"ח: "ובחרת בחיים" - ניצולי השואה ומדינת ישראל. עליית הניצולים ארצה, גיוסם לצבא בהתנדבות, פועלם החשוב בבניית הארץ ובניית חייהם ומשפחותיהם בארץ.
תש"ט: "ילדים ובני נוער בשואה" - דרך התמודדותם של הילדים עם תלאות השואה.
תש"ע: "קולם של הניצולים" - סיפורם וקורותיהם של ניצולי השואה בתחומי הזיכרון וההנצחה והשתתפותם כאנשי עדות למשלחות לפולין.
תשע"א: "שברי זיכרון" - הפנים מאחורי המסמכים, החפצים והתצלומים. צירוף שברי העולם היהודי המנופץ ושחזור האירועים אשר הולידו

עשרה בטבת מצוין עד היום בקרב חלק מהציבור החרדי ומהציבור הדתי-לאומי כיום זיכרון לשואה. הרבנות הראשית לישראל קבע יום זה כיום הקדיש הכללי לנספים בשואה שיום פטירתם לא נודע. כ' בסיון מצוין כיום הזיכרון בקרב כמה קבוצות חרדיות ובהם חסידי סאטמר. זהו יום צום היסטורי שהיה מקובל בקהילות אירופה לזכר נרצחי מסעות הצלב ולזכר גזירות ת"ח-ת"ט.
 ו' בחשוון נקבע כיום זיכרון בחסידות סלונים. זהו יום חיסול מחנה קולדיצ'בו בו נרצחו חסידים רבים ובהם הרבי מסלונים.

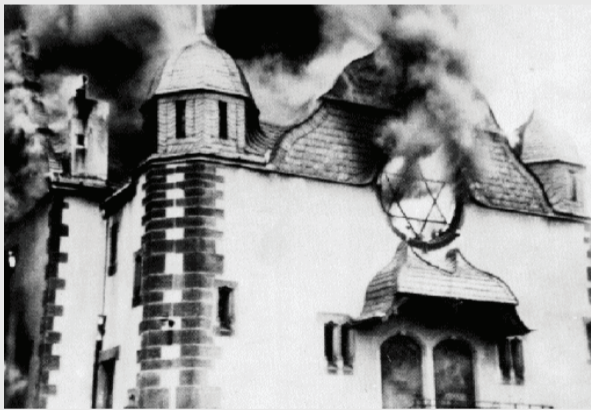
כרונולוגיה של זיכרון

כ"ז בניסן הוא היום בו מציינת ישראל, ועמה קהילות יהודיות בעולם, את יום הזיכרון הלאומי לשואה, על פי חוק שהתקבל בכנסת לפני 55 שנה, באפריל 1959, הוא יום הזיכרון לשואה ולגבורה. ואולם פרט לתאריך זה, בו מציינת המדינה את האירוע הטרגי ביותר בתולדות העם, היו וישנם היום תאריכים נוספים של יום השואה ואירועים הקשורים אליו, שיש להם חשיבות מכרעת לחינוך. פרופ' דינה פורת שעומדת בראש מרכז קנטור לחקר יהדות אירופה בימינו באוניברסיטת תל אביב וההיסטוריונית הראשית של "יד ושם", מונה במאמר שפרסמה בעבר באתר וואלה! את הימים והתאריכים שנקבעו במהלך השנים לציון אימי השואה.
א. סמוך ליום השנה הראשון לכניעתה של גרמניה הנאצית, התכנס הוועד המרכזי של היהודים המשוחררים בגרמניה, במחנות העקורים, שבהם כמעט כל יום היה יום זיכרון אישי, וקבע בפעם הראשונה יום זיכרון כללי, והוא פשוט יום השנה לשחרור, ה-8 במאי. שארית הפליטה היא שראתה לה לחובה לקבוע יום כזה, והכריזה עליו כעל "יום טוב עבורנו ועבור הדורות הבאים... יום זה יישאר תמיד בהיסטוריה היהודית

בו ימי זיכרון לשואה שישתפו את כלל הציבור. ה-27 בינואר 2005 קבעה עשרת האו"ם תאריך נוסף לזיכרון השואה, והוא ה-27 בינואר, יום שחרור אושוויץ על ידי חיילי הצבא האדום. משלחת ישראל לאו"ם בראשות השגריר דני גילרמן, ושר החוץ דאז סילבן שלום, ניהלו את המהלך בחדרי האו"ם מול יתר המשלחות, והתאריך התקבל ללא מתנגדים, רק איראן נמנעה. במשך הזמן, ובייחוד בראשית שנות האלפיים, התגבשה ההכרה שההתייחסות לשואה יכולה לשמש אמצעי להגברת חקיקה, חינוך ומודעות לזכויות הזר, השונה, הפליט ומבקש המקלט בכל ארץ, ואין כאן ענין יהודי בלבד, אלא אוניברסלי. למעשה כבר ב-2002 ציין האיחוד האירופי את יום ה-27 בינואר כיום זיכרון לשואה ולקורבנות הנאצים. כלומר לא רק לשואה, שהרי לא רק היהודים היו קורבנות הנאצים, ובאשוויץ נכלאו ועונו מבני כל אומות אירופה כמעט, ולמעשה, כאשר נכנס הצבא האדום לשם כבר הוצאו רוב האסירים היהודיים שנותרו בחיים למצעדי המוות. לאחר שעצרת האו"ם קבעה ב-2005 את יום שחרור אושוויץ כיום לזיכרון השואה בכל המדינות החברות בו, הוקמה ועדה ליישום פעיל של החלטתה, והיא אכן פעילה מאוד. זהו הישג עצום בפני עצמו, וביטוי להכרה במחויבות מיוחדת לעם היהודי אחרי השואה ובמיוחד בשנים של עלייה חדה בגילויי האנטישמיות, אך יום זה כבר שינה את כיוונו המקורי ונעשה במדינות שונות ליום לזיכרון רצח עם בכלל, לדיון לאומי פנימי בשאלות של יחס לזרים ולמיעוטים, עם

שכולם חשויים מאין כמותם, אך השואה עלולה להיעלם ולהיבלע בתוכם. שתי מגמות ניכרות היום, בייחוד סביב ה-27 בינואר והכ"ז בניסן: גם עניין רב וגובר בשואה בארץ ובעולם, ויצירה תרבותית וציבורית עצומה סביבה, וגם שימוש בשואה ככלי פוליטי, על ידי הכחשתה מזה, ואז כביכול אין זכות לקיומה של מדינה יהודית, ועל ידי ההשוואה הנתעבת של ישראל לנאצים, שגם שהיא כלי פוליטי ברור, לנאצים אין זכות קיום ואם כך גם לישראל לא. ולסיום: לכל איש יש שם - זה שמו של הטקס המרגש שהתקבע ביום השואה שבו קוראים את שמות הנספים. החברה בישראל עברה תהליך של מעבר מציון ששת המיליונים כציבור אחד, מספר ענק ובלתי נתפס להנצחת קהילות שחרבו, וכיתות בבתי הספר אימצו כל אחת קהילה ולמדו וחקרו את גורלה, ועד להכרה בספורו של היחיד, של האדם בשואה. זהו מהלך מקביל לזה שהתרחש בעולם המערבי, מן האידיאולוגיות החובקות המונים ועולם והמנהיגים הגדולים מן החיים - אל האדם הפשוט, האיש-ברחוב, ואל ההכרה בו ובצרכיו, ובקבוצה שהוא שייך לה. היום אנו מכירים בכך שלכל איש יש שם, וסיפור חיים וזכות להשמיעו, בין בימי השואה השונים ובין בכל יום מימות השנה. ■

כתאריך היסטורי סמלי לשחרור מעולו של היטלר". קביעה זו לא נקלטה ולא התקבלה במשך השנים, אולי משום התאריך הלא עברי, אך רבבות עולים מברית המועצות, שבה חוות "מלחמת המולדת הגדולה" כפי שנקראת שם מלחמת העולם השנייה, היא מרכזית מאוד, מציינים את יום השחרור כיום הזיכרון, במצעדים ובעצרות. חצי מיליון יהודים, מספר שלא תמיד אנחנו זוכרים, היו חיילים בצבא האדום בזמן המלחמה והשואה, ובסך הכול השתתפו קצת למעלה ממיליון וחצי יהודים בצבאות בעלות הברית ובמחתרות בארצות שהיו כבושות על ידי הגרמנים, וזהו יום חג עבורם.

ב-11 בינואר 1949, כחצי שנה לאחר הקמת המדינה, קבעה הרבנות הראשית לארץ ישראל שבראשה עמדו הרבנים רבי יצחק אייזיק הלוי הרצוג ורבי בן-ציון חי עזריאל, את יום העשרה בטבת כיום הזיכרון לנספים בשואה. זהו יום הקדיש הכללי לכל מי שמקום קבורתם לא נודע, ורוב הנספים בשואה הלא אפילו לא יכלו להיקבר שכן הפכו לאפר, וזהו היום שבו לפי המסורת הטיל נבוכדנצר מלך בבל מצור על ירושלים בימי בית ראשון, ובו גם החל המצור שהטיל טיטוס על העיר בימי בית שני. "קביעת יום זה מקשרת את השואה הישנה, שזכרה לא ימוש מלב העם היהודי, עם השואה החדשה", אמרו הרבנים. כאן היה צרוף של השואה הישנה, חורבן שני בתי המקדש, עם השואה החדשה, וזה לפי המנהג היהודי להוסיף אבל והנצחה של מאורעות חדשים לימים שכבר נקבעו, אחרת לא יהיה סוף לימי האבל והזיכרון שצבר העם ב-2,500 שנות קיומו, והיהדות היא וחייבת בה, לא והתאבלת בה.

מרד גטו ורשה או סוף המלחמה?

ג. בינתיים המשיכו לציין גם את יום השחרור, ה-8 במאי, וגם את ה-19 באפריל, היום שבו פרץ מרד גטו ורשה, בליל הסדר של שנת תש"ג, 1943. אדולף היטלר נולד כזכור ב-20 באפריל, והכוונה הייתה להסתער על הגטו לילה קודם לכן, וממילא הם נהגו להסתער בימי חג ומועד, ולתת לו את חורבן הגטו למתנה. אך כאשר נכנסו הגרמנים, המרד פרץ וצוין אחרי המלחמה בגאווה רבה על ידי כלל הניצולים, לאו דווקא על ידי המעטים שלחמו. ברור שאי אפשר לקיים יום שואה בליל הסדר, וה-19 באפריל הוא שוב תאריך לועזי.

לאחר שקלא ו ט ר י א ש נ מ ש כ ו במשך כל שנות ה-50' החליטה הכנסת, לפני 55 שנה כאמור, שוב תוך מעורבות גדולה של ניצולים - ויש לזכור

שבשנות ה-50' כל ישראלי רביעי היה ניצול - לקבוע את יום כ"ז בניסן, הנמצא בלוח לאחר הפסח ולפני יום הזיכרון לחללים ויום העצמאות, ואחר כך התברר שהיה זה יום קרב מוצלח במיוחד במהלך המרד. הכנסת קבעה נוהגים ליום, הטילה על 'יד ושם' לקיים טקס, שהלך והפך לאחד המרכזיים ביותר בשנה, וחודש ניסן, בדרך כלל אפריל, הפך לחודש של שלשלת זיכרון: פסח - יום השואה - יום הזיכרון - יום העצמאות.

ד. ב-1977, לאחר המהפך שבו עלה הליכוד לשלטון, ביקש ראש הממשלה דאז מנחם בגין, לאחד את יום השואה עם ט' באב, ולציין יחד את חורבן הבית הראשון והשני ואת השואה באותה מגמה של איחוד ימי אבל. בט' באב מציינים גם שורה של פרעות ביהודים בימי הביניים וגירושם מערים וממחוזות שונים באירופה. אבל חברי הכנסת לא הסכימו להצעתו בשום פנים, תוך הפגנת אחדות נדירה מקיר לקיר, וזה משום שעם השנים רק התברר והלך עד כמה ייחודיים היו החלטתה של הצמרת הנאצית לרצוח את כל העם היהודי, והאופן שבו ניסו לבצע החלטה זו, ועד כמה לא ניתן להשוות אותם לאירועים אחרים. יש גם לזכור נימוק מעשי, אב הוא חודש אוגוסט, חודש של חופשה ושל חום קשה, שאי אפשר לקיים

שתי מגמות ניכרות היום, בייחוד סביב ה-27 בינואר והכ"ז בניסן: גם עניין רב וגובר בשואה בארץ ובעולם, ויצירה תרבותית וציבורית עצומה סביבה, וגם שימוש בשואה ככלי פוליטי, על ידי הכחשתה מזה, ואז כביכול אין זכות לקיומה של מדינה יהודית, ועל ידי ההשוואה הנתעבת של ישראל לנאצים, שגם שהיא כלי פוליטי ברור, לנאצים אין זכות קיום ואם כך גם לישראל לא.

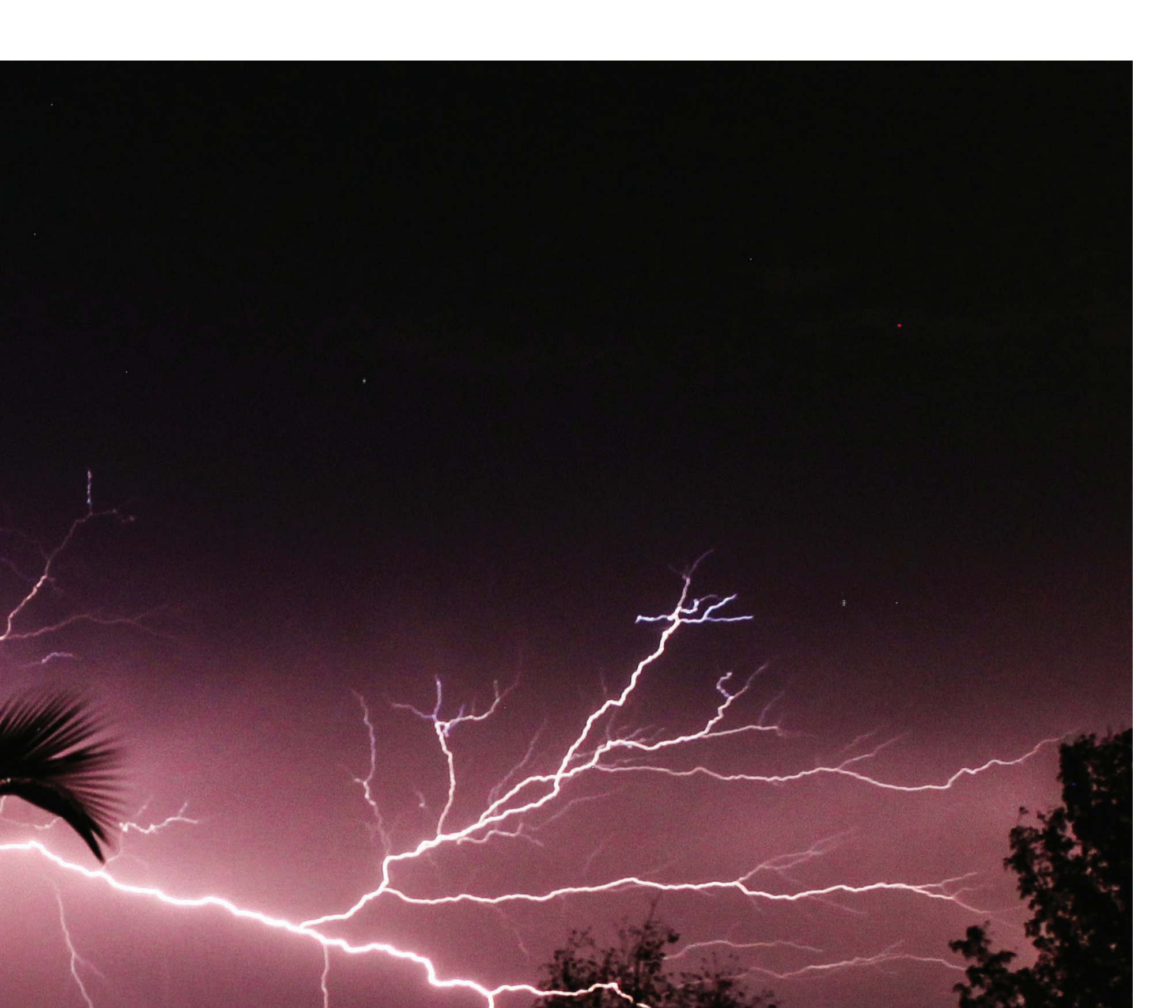
ככל ישראל לסוף שבוע מושלם...

יותר עמודים « יותר כותבים « יותר תוכן «
יותר מאמרים « יותר כתבות « יותר סיפורים
« יותר מדורים « יותר מעניין

מבית
קו עיתונות

להשיג בכל יום שישי בדוכני העיתונים ובחנויות הנבחרות

אבל הפכה בהדרגה למחאה נרחבת יותר נגד השלטון הרודני. במהלך המהומות נהרגו עשרות מפגינים. יום שלישי השבוע חלה הסלמה באירועים בסודן, כשהתפתחו עימותים בין אנשי מודיעין במדים לבין אנשי כוחות הביטחון, הללו ניסו לפזר אלפי מפגינים נגד אל-באשיר שהתאספו ליד משרד ההגנה בחרטום. לפחות 11 בני אדם נהרגו באירוע, בהם שישה אנשי הכוחות המזוינים.

רצח עם בחבל דרפור

בצל שלטונו הרודני, מסתתרת פרשיה עגומה של רצח עם. אל-באשיר מבוקש על ידי בית הדין הפלילי הבינלאומי בגין פשעים נגד האנושות ורצח עם בחבל דרפור שבמערב סודן. הוא מואשם ברצח עם שביצעו שליחיו בתחילת העשור הקודם בחבל, שם התנהלה מרידה נגדו, ונהרגו כשלוש מאות אלף איש. בן עוף, שהנהיג את ההפיכה נגד אל-באשיר, מונה לשר ההגנה ב-2015. בפברואר האחרון מינה אותו הרודן לסגנו. בן עוף מואשם בעצמו ברצח העם בדרפור, והוא גם אחד מהפקידים הסודנים שעליהם הטילה ארה"ב סנקציות בשל תפקידם בשפיכות הדמים.

המרד בחבל דרפור התחיל בין 2002 ל 2003, בעקבות טענות על אפליה כלכלית. דרפור נמצאת במערב סודן, הקבוצה האתנית הכי גדולה באזור היא

המהפכה שהתרחשה לא מזמן בסודן ורצח העם בדרפור שטרם הסתיים מחזירים אותנו לג'נוסייד אכזרי אחר שבוצע אף הוא על אדמת אפריקה – הג'נוסייד בראונדה 1994 – טבח מחליא בידי המון משוסע ואין פוצה פה ומצפצף.

המאורעות האחרונים בארצנו סחפו את תשומת הלב התקשורתית, וכך הידיעה על המהפכה בסודן נדחקה לשולי החדשות. עומר אל באשיר - הרודאן שהיה נשיא סודן בשלושים השנים האחרונות, הודח מכיסאו ובמקומו השתלטה כעת כת צבאית. אל-באשיר, בן 75, הוא איש צבא לשעבר שבסיוע איסלאמיסטים תפס ב-1989 באמצעות הפיכה צבאית את השלטון, על ידי הדחת הממשלה הנבחרת והמתקשה-לתפקד של סודן. אל-בשיר הנהיג בסודאן ממשל רודני קשוח בסגנון צבאי השליט את חוקי השריעה על הכלל, פיזר את האספה הלאומית, אסר על קיום מפלגות ואיגודים מקצועיים, חיסל את המערכת המשפטית ואסר על עיתונות חופשית. ממשל דמוקרטי זה לא היה.

בימי שלטונו של אל-באשיר הוא נאלץ להתמודד עם שלל משברים גדולים ולמרות זאת הצליח לשמור על משטר יציב, עד להדחתו. כך למעשה נשאר אחד המנהיגים הוותיקים ביותר באפריקה. חברי פרלמנט הנאמנים לו החלו אשתקד לפעול כדי לשנות את החוקה כך שתאפשר לו להתמודד גם בבחירות הבאות לנשיאות, בשנת 2020. מה שכבר לא יקרה.

הרקע למהפכה בסודן היו הפגנות סוערות ועקביות שפרצו בחודשים האחרונים. המחאה פרצה בידי ההמון הסודני על רקע עלייה במחיריהם של מוצרי יסוד,

שזיאה אפריקנית

שני אירועי ג'נוסייד מרכזיים פקדו את היבשת בשחורה בעשורים האחרונים, ולא זכו לפרסום ולתהודה הראויה להם • רצח העם בדרפור והג'נוסייד ברואנדה • כיצד החלו מעשי הרצח והמרידות, מי הוביל את האירועים ומי נשפט ועמד לדין

|| איילה אבן האזל ||

צילום: ויקיפדיה

שמעו על כך, אולי כיוון שמדובר בחבל ארץ עני ונידח, וכך שקע הטבח במצולות השכחה כשהעולם שותק.

רואנדה – ארץ "אלף הגבעות" או "ארץ האביב התמידי" הינה ארץ קטנה עם נופים קסומים בלבה של אפריקה. מדינה בגודל של מדינת ישראל, מדינה עניה שרוב תושביה מתגוררים בכפרים. בחודשים אפריל מאי בשנת 1994 בוצע בה רצח עם מזוויע בו נהרגו תוך שבועות בודדים בין שמונה מאות אלף לתשע מאות אלף אנשים, רובם בני שבט הטוטסי. מתוך תשע מאות שלושים אלף בני השבט נטבחו על פי הערכה שמונה מאות אלף איש.

הרקע לטבח נעוץ בהרכב האוכלוסייה במדינה, לפי באחוזים: שבטי הטוטו 85%, טוטסי – 14% וטווא – 1%. חלקם של בני הטוטסי במעמד הכלכלי הגבוה – לרוב גדול יותר.

בתקופת השלטון של הבלגים והגרמנים במדינה, החל מסוף המאה ה-19, התפתחה תאוריית הגזע והתחזקה התפיסה כי בני גזע הטוטסי נולדו למנהיגות, הן מבחינת מאפייני גוף חיצוניים והן מבחינת כישורים. בהתאם לתאוריה זו כמעט כל הציפיים שהוכרו על ידי השלטון הקולוניאלי היו מבני הטוטסי, והם זכו ליחס של העדפה מתקנת. בצפון מערב רואנדה, הדיכוי היה רציני יותר, ציפיים בני ההוטו פוטרו, ומונו במקומם מושלים מבני הטוטסי, אדמות של בני ההוטו הולאמו והועברו לרשות הממלכה ועוד. אין פלא שמשם צמחה התקוממות עזה יותר. ב-1933 נקטו הבלגים בצעד מקומם נוסף הם הנהיגו רישום אתני בתעודת זהות. כטוטסי נרשם כל מי שהיה ברשותו עשר פרות ויותר, (הסטטוס של רועה צאן היה גבוה יותר מאשר הסטטוס של עובד אדמה) כל מי שהיה רשום בכנסייה כטוטסי או כל מי שהייתה לו חזות טוטסי. השאר נרשמו בהתאם לעיסוקיהם ולחזותם כבני ההוטו או טווא. וכך גם נמנעה האפשרות של מעבר בין קטגוריה אתנית אחת לשנייה.

כל ילד וילדה נרשמו בהתאם לזהות של אביהם גם אם הייתה שייכת לגזע אחר. כעבור תקופה גם לצעד זה הייתה השלכה קטלנית. התפיסה הבלגית הגזענית נקלטה היטב בקרב תושבי רואנדה ויחסי ההוטו והטוטסי הידרדרו. בשנות החמישים פרסמו תשעה אינטלקטואלים בני ההוטו דרישה לשבור את המונופול הפוליטי הכלכלי והחברתי של הטוטסי. חצר המלך דחתה לחלוטין את כל הדרישות. כעבור תקופה לא ארוכה בלגיה נתנה לרואנדה עצמאות ונערכו במדינה בחירות, בהם בני ההוטו שהיו הרוב במדינה הדיחו את בני הטוטסי מהשלטון.

המתח הלך והחריף והתבטא גם במשא תעמולה בתקשורת נגד בני הטוטסי והם הוגדרו כבלתי אנושיים, במקביל קבוצות קיצוניות של בני ההוטו שהתארגנו על ידי השלטון החלו לאגור נשק כהכנה ליום הדין. מפקד כוחות האו"ם ברואנדה אף הכיר בסכנה והזהיר את היועץ הצבאי של מזכ"ל האו"ם מפני הצפוי, אך מטה האו"ם נותר אדיש והסתפק בנוזיפה לנשיא רואנדה. עד לפרוץ הפרעות כשלושים אלף איש היו פזורים ברחבי המדינה וראש הממשלה אף סיפר בעדותו בפני בית הדין הפלילי הבינלאומי לרואנדה כי התכניות היו ידועות מראש ואף נידונו בפומבי בממשלה ומתכנני הרצח לא היו רק המוני איכרים נבערים אלא ראשי ערים, אנשי צבא ומשטרה.

שרשרת מבחילה של רציחות

העילה לתחילת הפרעות, הגפרור שהצית את האש היה נפילת מטוס

נוף רואנדה אופייני

פור דרפור, פרושו – הבית של הפור. לבני הפור נוצרו סכסוכים עם שבטים בדואים בשל מצוקה של שטחי מחיה, כאשר שבטי הנוודים חדרו לשטחי המרעה של בני הפור והתנכלו להם – דבר אשר פגע בפרנסת החקלאים.

המרד הפתיע את הממשלה בעוצמתו והיא החליטה לנקוט ביד קשה על ידי שילוח מיליציות ערביות על מנת להכניע את המורדים. המיליציות הפכו את המרד לסכסוך יותר ויותר אתני תוך כדי שריפת כפרים של אזרחים שחורים אנימסטים. בשל כך יש המוקיעים את סודן בשל רצח עם וטיהור אתני במחוז. בפברואר 2010 נחתם הסכם הפסקת אש בין הנשיא לבין המורדים. האו"ם מעריך שכ-300,000 אלף איש נהרגו או מתו כתוצאה מהרעב, ועוד 2.8 מיליון אזרחים נאלצו לברוח מביתם והוגדרו כפליטים.

המרד פרץ כאשר קבוצה מהמורדים התקיפה בהצלחה מוצב צבאי בהרים, ולאחר מכן אזרו עוז וכבשו עיר ספר בשם "טינה" של גבול המדינה השכנה צ'אד. צבא סודן היה עסוק בעימותים צבאיים בגבולות האחרים של המדינה והיו לו מעט מאד חיילים שיכלו לטפל במורדים, אך עם זאת הפצצות מן האוויר על בסיסי המורדים היו הרסניות ועשו את העבודה.

כעבור כמה חודשים העלו המורדים את הרף וכבשו מוצב צבאי "אל פשיר". במהלך ההתקפה נהרגו שבעים וחמש חיילים ושלושים ושניים נלקחו בשבי, כולל מפקד הבסיס בדרגת אלוף. היה ברור כי הצבא הסדיר לא מוכן לתקיפות, הקרבות בין המורדים לצבא המשכנו וידו של הצבא הייתה על התחתונה.

בשלב זה שונתה האסטרטגיה והשלטון עשה יד אחת עם מיליציה שמכונת ג'נג'וויד – בני שבט נוודים - שבאו והתקיפו את הכפרים הסוררים לאחר התקפה אווירית של הצבא, חברי המיליציה הגיעו כשהם רכובים על ג'יפים, טנדרים, סוסים וגמלים, הרעילו בארות, שרפו כפרים ולא בחלו בהרג של נשים ותינוקות. המיליציות עשו הבחנה בין כפרים של שבטים ערבים בהם לא פגעו לרעה לבין כפרים של בני השבטים האפריקאים.

בשיא העימות הוטלו עשרות פצצות על הכפרים. רק לאחר שהמשטר בסודן הצליח בפעולות הטיהור של הכפרים האפריקנים התחילו שיחות שלום. המשטר החל במסע גיוס של כספים ובשיחות "שלום" עם המיליציות של הכפרים שנותרו בחבל דרפור שרובם ככולם היו מוסלמים (כל מי שלא מוסלמי נמלט והפך לפליט) בטענה שהם המייצגים של דרפור. וכך נחתמו ב-2007 הסכמי שלום בין המיליציות באזור, אך עד היום מגוחך לקרוא למצב בחבל דרפור – שלום, כאשר במקביל מעשי הדיכוי נגד האוכלוסייה האפריקנית שנמלטה ושוהה במחנות הפליטים בסודן ובצ'אד עדיין ממשיכים.

ג'נוסייד ברואנדה

לא רבים יודעים, אך תופעות של רצח המונים התרחשו בכל תולדות האנושות. יחד עם זאת המאה העשרים מוגדרת כ"מאת הג'נוסייד", "מאת הפשע" או "מאת האלימות" וזאת בשל מחקרים המצביעים על כך כי במאה העשרים התרחשו יותר מקרים של רצח המונים מאשר בכל מאה אחרת. מונח ג'נוסייד משמעותו השמדת גזע ובמשמעות כללית רצח עם. גנוס – מיוונית: גזע, סאדס – בלטינית טבח/רצח. רצח העם בדרפור מחזיר אותנו אחורנית לאחד ממעשי הג'נוסייד שהתרחשו בשנות ה-90, גם הוא באפריקה, ברואנדה. לא רבים מאתנו

דגל רואנדה

לביית הסוהר חושבים שאלמנות העידו נגדם וגרמו למאסרם. רוב הגברים מתו. אני מכירה את האנשים שהרגו את המשפחה שלי. ברחתי די מהר. אני יודעת שאם ישחררו אותם, כפי שזה קורה, הם ינסו לתפוס אותנו. אני מנסה להשתחרר מהמחשבות הקשות הללו, בימים זה די קשה, אם כי העבודה מאפשרת מזמן לזמן להיות עסוקה בדברים אחרים; אבל כלילה אנחנו לבד ואז הכול חוזר.”

הענשת הרוצחים

אחד האנשים המרכזיים שהסיתו לרצח הינו ז'אן קמבאנדה, שנשפט למאסר עולם. ז'אן היה ראש הממשלה הגזענית בתקופת הרצח, בן 30, אבל לשניים, מהנדס בהכשרתו ובעל רזומה של מנהל בנק. ז'אן היה היורש הטבעי לראש ממשלת רואנדה שנרצחה כזכור מיד בתחילת האירועים. תמונות שלו מחלק מצ'וטות לאנשי המיליציות התפרסמו באמצעי התקשורת והוא אף קרא באמצעות שידורי הרדיו לאנשי הטוטסי לצאת ממקומות המחבוא בטענה “שהמלחמה הסתיימה”, וזאת על מנת לגלות בני טוטסי נוספים המסתתרים על מנת להרגם. אחרי הג'נוסייד נמלט ז'אן לזאיר ומשם לקניה ולבסוף הוסגר והובא למשפט בפני בית הדין הבינלאומי לרואנדה שהוקם בארושה - טנזניה. בית הדין הפלילי הבינלאומי הוקם על ידי מועצת הביטחון של האו"ם. ז'אן קמבאנדה הואשם בקשר לרצח עם, בהסתה לרצח עם, בשותפות ברצח עם ובפשעים נגד האנושות. ז'אן קיווה לרחמים של בית הדין ולכן הסכים להודות בכמה סעיפים כגון: עידוד האוכלוסייה לביצוע הרצח וביקורים ב"שטח", הקמת מחסומים בדרכים שבהם יוכלו לזהות את בני הטוטסי על מנת לרצוח אותם, ובכך שהיה עד ראיה למעשי הרצח. למעשה ז'אן לא הביע אמפתיה עם הנרצחים ולא הביע חרטה או הסבר כלשהוא למעשיו ולכן בית הדין לא ראה סיבה להקל בעונשו.

נאשמים נוספים נשפטו בבלגיה בשנת 2001: איש עסקים בשם ד"ר אלפונס היגאנירו, שר לשעבר בממשלת רואנדה בעל תואר ראשון במתמטיקה מאוניברסיטה בבלגיה בשם “לוון” ובעל בית חרושת לגפרורים. נאשם במימון והפיכה של בית החרושת לבסיס אימונים של אנשי המיליציות.

פרופסור לפיזיקה בשם ונסן נטזימאנה – איש האוניברסיטה של רואנדה – בוגר אוניברסיטת “לוון” בבלגיה – שבה קיבלו אותו ללמד גם לאחר מעשיו הנפשעים! נשפט על הכנת רשימת חיסולים של מועמדים לרצח מקרב חבריו המרצים באוניברסיטה וכן על כך שרצח כמו ידיו לפחות אחד מהקולגות במקום עבודתו. גזר דינו ניתן לשתיים עשרה שנות מאסר.

נזירה במנזר סובו שכונתה “האחות גרטורד” – הסגירה 7,000 בני טוטסי שהתפקדו על דלתי הכנסייה למרצחים. ודרסה במכוניתה בני טוטסי שגססו למוות על הכביש. נשפטה לחמש עשרה שנות מאסר. ז'וליאן מוקבטרה – כונתה האחות מריה קיזוטו גם היא נזירה במנזר סובו. דאגה להביא דלק לשרוף חמש מאות בני טוטסי במרכז הרפואי של המנזר, ולאחר שראתה שהם קרעו את שטרות הכסף שלהם לפני מותם, הסתובבה זועמת בין הגופות וקללות בפיה. נשפטה לשתיים עשרה שנות מאסר.

מאז הג'נוסייד עושה רואנדה מאמץ להשתקם ולטשטש את ההבדלים בין בני הטוטסי, אך בני הטוטסי מביעים ספקנות, “השלום היחידי בין הטוטסי הוא שלום חמוש”, הם אומרים.

ילדים כפריים בראונדה

בו טסו נשיא רואנדה שהיה בן הוטו מתוך יחד עם נשיא מדינה שכנה – בורונדי, שני האישים נהרגו. החשדות במעשה הופנו לארגון של בני הטוטסי או לקיצונים בני הוטו. הרצח הבא היה מיד - ראש ממשלת רואנדה – הגברת אגתה אווילינגימאנה שבדיוק התכוננה לשרד לעם מסר מרגיע דרך הרדיו. הרוצחים היו בני המשמר הנשיאותי. עשרת חיילי האו"ם הבלגים שהיו אמורים להגן עליה – נרצחו באכזריות גם הם.

אנשי צבא ומיליציות של בני הוטו לא הרפו. השלב הבא היו לאסוף בני טוטסי או אף בני הוטו מתונים ולרצוח אותם. הכול התרחש כאשר בתחנת הרדיו הממשלתית מושמעת כל העת הסתה לרצח ותעמולה תקשורתית נגד בני הטוטסי, בני הוטו המתונים וגם נגד חיילי האו"ם. ההסתה שטפה את כל המדינה ולעיתים מי שנמנע להשתתף ברצח – נרצח אף הוא. כלי התקשורת השתמשו במנגנון של הפחדה – כאשר כל בן הוטו שלא השתתף ברצח הוגדר כבוגד.

רגשות הנחיתות של בני הוטו שסבלו מקיפוח במהלך תקופת השלטון הבלגי שולהבו כעת בעוצמה על ידי אמצעי התקשורת. הרציחות נעשו באמצעים פרימיטיביים, בעיקר באמצעות סכין מצ'טה. אחד הדברים המחרדים שהתחוללו ברואנדה היה הקצב הרצחני שהיה אולי המהיר ביותר: כמיליון איש במהלך מאה ימים, בהם רצחו בני שבט הוטו את בני שבט הטוטסי - לעיתים מכריהם משכבר הימים, שכנים ולעיתים אפילו בני משפחה אחת וכל זאת בשל העובדה שהם משתייכים לקבוצה אחרת באותו עם. העדויות מצמררות כל בן אנוש, הרציחות התרחשו גם באוניברסיטה ובבתי החולים בצורה ברברית ופרימיטיבית.

ישישה שברירית בת שמונים בת הוטו שצפתה בפלצות ברצח עם, מספרת בעדותה: “המיליציות הגיעו תמיד בליווי שניים או שלושה חיילים. הם לא הרגו, הם רק ליוו את אנשי המיליציות וצפו בהם כשהם רוצחים. הם הגיעו פעמים רבות במשך ימים רבים: תוקפים, עוזבים, תוקפים, עוזבים. הם היו מגיעים כלילה, תוקפים משפחה אחת, ואז עוזבים. אחר כך היה מגיעים למחרת כלילה ותוקפים עוד משפחה. אולי שלוש משפחות במקום אחד, כלילה אחד. ולמחרת חמש משפחות במקום אחר.”

“במשך היום הסתובבו שמועות על מי שאמור להיות מותקף באותו לילה. הם קיימו פגישות בעיר כדי לתכנן. לפעמים היו אומרים: הלילה נתקוף משפחה עם מספר כזה וכזה של מבוגרים בבית, עם כך וכך ילדים. אלה ששמעו היו מנסים לנחש באיזו משפחה מדובר. הילדים בעיקר היו מסתובבים בשטח, מקשיבים לנאמר ובאים להזהיר. ילדים ועובדי משק בית נעו בחופשיות בין הבתים לבין מקומות המפגש לבין הסבך. לפעמים היו מקבלים תשלום כדי ללכת להקשיב לתוכנית. אבל היו גם ילדים אחרים שריגלו אחרי אלה שהיו מזהירים. בשעה שחלק מאנשי המיליציות התאספו במפגשים, היו האחרים ברחובות, מסתובבים, מחטטים, מנסים למצוא אנשים שהתחבאו בתוך הבתים. התחבאתי וראיתי את זה מהחלון, מאחורי הווילון, מכווצת שם בפניה. ראיתי אותם דוחקים את קבוצות האנשים שלפניהם, צועקים ודוחקים אותם במקלות ובאלות עץ.”

אמאכוליי, בת 56, מספרת: “הבעיה הראשונה שלי זה למצוא אוכל. אני חושבת כל הזמן על שלושת ילדיי שנרצחו בג'נוסייד. נשאר לי שלוש בנות בגיל עשר, שש עשרה ושמונה עשרה. אני מנסה להסביר להן שצריך ללכת לבית הספר, כדי למצוא עיסוק. בנותי שואלות אותי: בשביל מה לעבוד, האם נוכל לחיות? האם זה שווה? האם כדאי לחיות? אני יודעת מה לענות להן. גם אני חושבת כך.”

“בדבר אחד אני בטוחה – בקרוב אמות. משום שאנשים שהוכנסו

מחנה פליטים רואנדי בזאיר

רגע של אי שימת לב

ומתהפכים מן הקצה לקצה. המתכונן בזה שואל מה לעשות, איך באמת נשמרים? הרי זה בא כל כך בהפתעה ובאופן פתאומי! הרגע הקודם היה רגע של שלוה, ולפתע הגיח איזה פגע רע והרגיזו עד מוות, וברגע אחד הכהו באגרופ או פלט איזו קללה, על איש או אישה, על תלמיד או רב... מה באמת עושים?

אחת מן התשובות היא, תפילה! באמת צריכים סייעתא דשמיא מיוחדת להינצל מהשעות הרעות, ועל זה אנו מבקשים, "והסר שטן מלפנינו ומאחרינו", "מלפנינו", זו התאוה, שידוע מה עומד לפניו וקשה לו לבלום, "מאחרינו", זה הכעס, שהוא כמו שודד רוצח שבא מאחוריו בהפתעה ובשנייה אחת מפילו, ועוד לפני שהספיק להוציא הגה מפיו הכבר שוכב הוא על הרצפה, וזו בקשתנו, אנא ה' הושיענו מכל אלה.

וברש"י מובא כן פירוש נוסף, שהמגדף התבונן בפרשה שלמעלה, וכתוב, "ביום השבת ביום השבת יערכנו", לגלג ואמר, דרך המלך לאכול פת חמה בכל יום, שמא פת צוננת של תשעה ימים? רגע אחד של צחוק וליצנות, "זרק בדיחה", לפעמים מילה לא יפה, לפעמים מילה של בזיון התורה או ת"ח, לא צריך יותר ממילה אחת, "רק התבדחתי"... עלינו לדעת שעולמנו הוא כמו כביש סואן, ואדם נוהג בו את "מכונית" חייו במהירות מסחררת, רגע של אי שימת לב - כעס, או קלות ראש ואי רצינות, עלול להמיט אסון עליו ועל סביבתו, ורגע של "תפילת הדרך", מצילו בכל מיני פורענויות המתרגשות ובאות לעולם.

בברכת שבת שלום ומבורך צוריאל קריספל

"ויצא בן אשה ישראלית והא בן איש מצרי בתוך בני ישראל וינצו במחנה בן הישראלית ואיש הישראלי, ויקב בן האשה הישראלית את השם ויקלל, ויביאו אותו אל משה" (כד, ו-יא)

מהיכן יצא? מבית דינו של משה יצא מחוייב, בא ליטע אהלו בתוך מחנה דן, אמרו לו, מה טיבך לכאן? אמר להם, מבני דן אני, אמרו לו, "איש על דגלו לבית אבותם" כתיב, נכנס לבית דינו של משה ויצא מחוייב, עמד וגידף (רש"י).

התורה הקד' באה כאן ללמדנו, שאפילו אדם כזה הנמצא במדרגה מרוממת מאוד, כמו שמצינו בתרגום יהונתן, שאת השם הקדוש שאותו הוא קילל הוא שמע בהר סיני מתוך קולות וברקים, גם הוא עלול להגיע לשפל המדרגה, לירידה תהומית כזו, צעד שיברך את השם המפורש רח"ל.

והתורה מקדימה, "ויצא", המעשה התרחש כשיצא מבית הדין, הוא סבר שהצדק איתו, ואילו הדין הכריע לא כמותו, ואז, ברגע אחד של אכזבה וכעס, ובמילים ספורות, איבד את כל עולמו!

הדברים פשוטים ונוראים, והם נוגעים לנו מאוד בחיי היום יום, איזה אסון יכול אדם להמיט על עצמו ברגע אחד של תסכול.

תאונה לוקחת שנייה אחת! ואותו אדם ששוכב בבית החולים חודשים ואף שנים מספר, "טיילתי שעות רבות, הכל הלך כשורה, רגע אחד כמימרא של אי זהירות ונפילתי לתהום", בגלל אותו רגע קטן התהפכה כל צורת חייו מן הקצה לקצה.

וכך ממש ברוחניות, ייתכן שיהיה יהודי כשר, ואף תלמיד חכם גדול, וברגע אחד כמימרא, ובמילה אחת כל חייו משתנים עליו

עלינו לדעת שעולמנו הוא כמו כביש סואן, ואדם נוהג בו את "מכונית" חייו במהירות מסחררת, רגע של אי שימת לב - כעס, או קלות ראש ואי רצינות, עלול להמיט אסון עליו ועל סביבתו, ורגע של "תפילת הדרך", מצילו בכל מיני פורענויות המתרגשות ובאות לעולם

נגיעה נשית לפרשת אמור בחירה עצמית

שילוב בין גשמיות לרוחניות. הגם שאת נדרשת להגיע לדרגה גבוהה יותר בחיבור עם ה', הדרך להגיע לכך היא באמצעות העבודה עם הגוף הגשמי וענייני העולם.

הקב"ה בחר בגוף הישראלי בבחירה עצמית. כאשר אני מעלה את העולם לקדושה, אני מתחברת לה' בקשר של בחירה עצמית ואז העולם נעשה 'דירה בתחתונים'. כאשר העולם מגיע לתכליתו האמיתית, מתבטלות ההזדמנויות לעשות עבירות.

הרעיון הזה דומה למעבר ממצב של גלות לגאולה.

המילים 'גולה' ו'גאולה' זהות, אלא שנוספת האות 'אלף' הרומזת ל: 'אלופ' של עולם. הרמב"ם כותב שגם לעתיד לבוא "עולם כמנהגו נוהג". כלומר, כל מה שהשגת בזמן הגלות, יישאר שלך ואיתך, אלא שתהפכי להיות "משוחררת" מכל מה שמנהל, מטריד או נגוע באינטרסים, ואז תגלי את הדבר האמיתי - את הכוח האלוקי שמפעפע בכך להכין את העולם לגאולה ולהאיר אותו בהדלקת נרות שבת, בצדקה ולעורר נשים יהודיות שיוסיפו בלימוד התורה ובקיום המצוות כזירוז לגאולה.

אז קדימה! גשי לעשייה משמעותית ומקדמת כזאת, שתבטא בתשוקה שלך להצליח ולהגשים את הייעוד שלך פה בעולם הזה - לשלב גשמיות ורוחניות.

זקן וזקנה שעלו לשמיים, פונקו כראוי בבית יפה ובמיטב עינוגי העולם הבא. אומר הזקן לאישתו: "את רואה, לולא האוכל הטבעוני שלך כבר מזמן יכולנו להגיע לכאן..."

ברור שלאדם הרבה יותר טוב למעלה, שם הוא פטור ומשוחרר מעבודת העולם, מההשקעה בעסקים ומהבלי היום-יום. אם כך, מדוע אנו מתאבלים כל כך ומתקשים "לשחרר" אדם לעולם האמת?

משום שרק כאן, בעולם הזה, אפשר להשקיע ולעשות עבודה ובמיוחד לקיים מצוות. שם, בעולם האמת, כבר לא תהיה לנו ההזדמנות לקיים תורה ומצוות.

אלא מה? אלוקים נותן אגוזים למי שאין לו שיניים, ויכולת לשנת לילה ערבה למי שיש לה תינוקות קטנים להאכיל בלילה... וכך בדיוק גם אנו, בעולם הזה, לא ממש מרגישים את העונג שבקיום המצווה, אלא עושים "כי כך מקובל" או "כך צריך" או "כי ה' אמר". שם למעלה, כשיהיה התענוג כבר לא תהיה היכולת (אגב, זאת הסיבה שכשנכנסים לבית החיים תוחבים את הציציות לתוך המכנסים, כדי שלא יהיה "לעג לרש" לנפטרים שכבר לא יכולים לזכות במצוות ציצית).

בפרשת אמור מופיעים ציוויי ה' לאהרן ולבניו, וגם הדין שהכהן הגדול, הנעלה בקדושתו, צריך להיות גבוה מכולם: בעושר, ביופי, בכוח ובחוכמה. ניתן לראות כאן את השילוב שבין שיא הקדושה לבין החיצוניות,

קו עיתונות

רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי

לרגל התרחבות

דדוש/ה גרפיקאי/ות

חרוץ/ה ובעל/ת מעוף
שליטה בתוכנות InDesign, Illustrator, Photoshop
נסיון של שנתיים לפחות
עבודה בשעות גמישות - חובה

קו"ח לפקס:

03-5796645
למייל: shlomi@kav-itonut.co.il

גם סופג וגם משדרג?
זה מלך!

מעבדת SGS בדקה ומצאה:

חיתולי בייביסיטר סופגים יותר מהאגים*

ועכשיו במבצע הטרייד אין הגדול:

החזירו חיתול של האגים ושדרגו חתולים בייביסיטר**
פרטים בטלפון: 03-3739966

* עפ"י בדיקות מעבדת SGS שנעשו בחודש מאי 2018 | בעזרת תמיסת מלח על חיתולי האגים פרידום דריי מידה 4, לעומת חיתולי בייביסיטר מידה 4 ** בכפוף לתקנון. עד גמר המלאי. המבצע בתוקף מ- ז' עד - י"א באייר (12-16.5.19)

"עשר המכות" ברפואת משפחה

למרבה הצער, העומס הרב בו מצויים כזה, מוביל הרופאים לא מאפשר להם להעניק לכל מטופל את הטיפול הראוי והמיטבי • במקרה הטוב החולה לא זוכה למענה המתאים וליחס אישי, ובמקרה הרע, הוא עשוי למצוא את עצמו בסכנה של ממש עקב טיפול לקוי ושגוי

8. היעדר תיעוד רפואי מספק - הסוגיה של התיעוד הרפואי, הינה קריטית בכל הקשור למעקב רפואי אחר מצבו של החולה. פעמים רבות, מטופלים מגיעים לרופא, מתלוננים על מגוון בעיות, כאשר במקרה הטוב - הרופא רושם חלק מהדברים, ובמקרה הרע - כלל לא נרשמות תלונותיו של המטופל. הבעיה המרכזית היא, שמטופלים אינם יודעים עד כמה חיוני הדבר, כי הביקור כפי שהתרחש בפועל, יתועד כלשונו וגם לרוב אין להם דרך לוודא כי כל תלונותיהם נרשמו. במקרים כאלה כאשר החולה מופנה להמשך טיפול אצל רופא אחר, אין תיעוד מהימן של ההיסטוריה הרפואית שלו מה שעשוי להוביל להמשך טיפול לקוי ולרשלנות רפואית.

9. טופסי הסכמה מדעת - החתמה על טופס הסכמה מדעת הוא פעמים רבות בעייתי ביותר. החולים מתייחסים לכך כאלו המדובר בעוד נושא פרודוראלי, לא קוראים אותו וחותרים עליו כאלו המדובר בעניין של מה בכך. לעיתים אופן ודרך החתמה על הטופס מלמד כי על אף החתימה על הטופס, המטופלים למעשה לא מודעים לסיכונים הכרוכים בפרודורא הרפואית המתבצעת. לעיתים, הם מוחתמים על טופסי הסכמה מדעת לאקוניים לחלוטין, ועצם החתימה על הסכמה לניתוח על גבי טופס שכזה, אינה מעידה שאכן ניתנה הסכמה אמיתית לפעולה הרפואית.

10. שירותי און ליין של רופאי משפחה מבלי לפגוש את המטופל - כיום, חלק מקופות החולים מאפשרות קבלת שירותים מ"רופא און ליין" שמטרתם לאפשר למטופלים לקבל מענה מבלי לצאת מהבית ומסייע בהתמודדות עם העומס בו שרויים הרופאים. בעוד שאנשים רבים יכולים לראות בכך פתרון זמין, מהיר ונוח, מדובר בשירות שעשוי גם להיות מסוכן. שהרי כיצד רופא, שלא הכיר מעולם את החולה, יכול להתרשם ממצבו הרפואי מבלי לבדוק אותו בכלל ולהתבסס רק על שיחה מרוחקת עם המטופל וצפייה בו דרך מצלמת מחשב?

בשנים האחרונות היו לא מעט מקרים שבהם מטופלים תבעו בגין רשלנות רפואית לאחר שביצעו התייעצות רפואית און ליין שהובילה לטיפול לקוי ופגיעה בהם. רפואה טובה באמת לא יכולה להיעשות בשלט רחוק, אלא היא מחייבת בדיקה פיזית של המטופל והיכרות עם ההיסטוריה הרפואית שלו על מנת לספק לו מענה רפואי איכותי ומיטבי.

*עו"ד עמיקם חרל"פ, מומחה לתביעות נזיקין, רשלנות רפואית תאונות וביטוח, עומד בראש משרד עו"ד עמיקם חרל"פ ושות'

יותר אצל רופא המשפחה, כגון קשישים וילדים. ככלל, רופאי משפחה מחולקים לחלוקה פנימית המתייחסת לגילאים במסגרתה לכל רופא אמורה להיות הכשרה ברפואת משפחה בטווח גילאים ספציפי. לצד זה ישנם רופאי משפחה המטפלים בילדים ללא הכשרה והתמחות מתאימה. כמו גם, ישנם רופאי משפחה המטפלים באנשים מבוגרים מאוד ללא הכשרה או התמחות בתחום הגריאטריה, ואינם מוצאים לנכון להפנות אותם לרפואה הספציפית הנדרשת לאותן אוכלוסיות.

5. טיפול המונחה משיקולים כלכליים ולא מקצועיים - לא פעם אנו נתקלים בכך שרופא המשפחה ממליץ על בדיקה שעלותה גבוהה, וביצועה כפופה לאישור הרופא המחוזי. החלטת הרופא המחוזי נעשית בד"כ עפ"י המסמכים המוצגים לו, לא אחת נידחת ההמלצה ומתבצעת הפניה לבדיקה אחרת, כשהשיקול עשוי להיות מושפע גם מסיבות כלכליות כגון יוקר הבדיקה. שיקול זה אחר הוא הרצון של רופאי המשפחה להימנע מעימות או חוסר ההסכמה עם הרופא המחוזי.

במידה ולתחושת המטופל ההחלטה לגבי אופן הטיפול בו התקבלה משיקול לא ענייני, מומלץ לפנות לחוות דעת נוספת אצל רופא מומחה, ובמידה והאחרון יגיע למסקנה של תמימות דעים או מנגד אי הסכמה, יש לפעול בהתאם.

6. שליחה לבדיקות דחופות ללא אפשרות לבצע במועד הרצוי - הרופא ממליץ על הפניה לבדיקות מידיות אך המועד לביצוע נקבע למועדים רחוקים ומסיבות שונות ביניהן: חוסר בציוד, מחסור בכוח אדם, עומס יתר וכיוצ"ב. כאשר מדובר בבדיקות מעבדה והדמייה מיוחדות לדוגמה: בדיקת MRI על סוגיה השונים, בדיקת CT, שיש צורך לבצען מיד, המטופל מוצא את עצמו במצב בלתי אפשרי בו הוא נמצא עבורו תור רק בעוד כמה שבועות או חודשים. יש לזכור, למרכיב הזמן החולף ישנה משמעות גדולה ביותר, ככל שהדבר נוגע לקצב ההחלמה ולעיתים אף לסיכוייה.

7. שחיקה הולכת וגוברת של רופאים - בשנים האחרונות, המצב במערכת הבריאות הציבורית הולך ונעשה קשה מיום ליום. מספר הרופאים לנפש הולך ויורד בישראל ותקני הרופאים לא עלו בשנים האחרונות (3.4 רופאים לכל 1,000 איש). במצב זה, יש מחסור ברופאים במערכת הציבורית והרופאים שעובדים נאלצים לעמוד בלחצים גדולים, התורים הולכים ונעשים ארוכים יותר, הזמן שנשאר לרופא לשוחח עם חולה ומשפחתו הולך ומתקצר והעומס הפיזי והנפשי עליו הולך ועולה.

כאשר אנו פונים אל רופא המשפחה, אנו סומכים על כישוריו והכשרתו ועל כך שידע לטפל באופן מיטבי בתלונתנו. עו"ד עמיקם חרל"פ עם "עשר המכות" איתן נאלצים להתמודד רופאים ומטופלים:

1. הקצבת 10 דקי למטופל - כיום, לכל חולה מוקצות בממוצע כ- 10 דקות עם רופא המשפחה. בזמן קצר זה על הרופא מוטלת משימה כמעט בלתי אפשרית- להעניק לחולה טיפול ראוי. בכל עשרות המפגשים שהוא מנהל בכל יום מול המטופלים, על הרופא להספיק לתשאל כהלכה, לבחון את ההיסטוריה הרפואית, ולקבל תמונה מלאה על מצבו הבריאותי של המטופל בכדי לתת לו את הטיפול הנכון. כל זה, בזמן שהוא מחויב בפעולות בירוקרטיות כגון מילוי פרטים, מתן מרשמים ותייעוד הביקור. מסגרת הזמן הקצרה מובילה למצב בו מבחנות רפואיות מסתמכות על דברי החולים, או שלא מתבצע אבחון מקיף, שעלולים להביא לכשלים ולפגיעה חמורה בבריאות המטופלים.

2. הפניה למיון שלא לצורך - בשל העומס הגדול על רופא המשפחה לעיתים חולים מופנים אל חדרי המיון שלא לצורך. אין מדובר רק בהמתנה מורטת העצבים לטיפול אלא בסכנה של ממש בשהות במקום הסובל מצפיפות איומה ומועד להידבקות בחיידקים. ע"פ דוח משרד הבריאות שיעור מיטות האשפוז בישראל הוא 1.78 לאלף בני אדם- שפל של שלושה עשורים. המחסור במיטות בחדרי המיון מגביר את הצפיפות במחלקות ואת הסיכון לחשיפה לזיהומים, חלקם עלולים להיות מסכני חיים.

3. רופאים שאינם מצויים בכישורים המתאימים לטיפול כרופאי משפחה - מחקר שערך משרד הבריאות בשלהי שנת 2018 העלה ממצאים מדאיגים: 44% מהרופאים המועסקים ע"י קופות החולים אינם בעלי הכשרה כרופאי משפחה כנדרש בחוק אלא כרופאים כלליים בלבד. זה המקום להזכיר, רופא כללי אינו ראוי להיקרא רופא משפחה מבלי שצלח התמחות של 4 שנים ברפואת משפחה הכוללת ליווי והדרכה מקיפה ב: קופ"ח, מחלקות לרפואה פנימית, רפואת ילדים ורפואה דחופה. חוסר התמקצעות ברפואת משפחה והיעדר הכשרה מקיפה הוא מתכון כמעט וודאי לרשלנות בטיפול. בפרט כשרופא המשפחה הינו המטפל הראשון עמו נפגש החולה והוא זה שקובע את אופן הטיפול או הפניה לרופא מומחה.

4. התמחות לוקה בחסר בסוגי אוכלוסיות ספציפיות - מדובר על טיפול באוכלוסיות הנוטות לבקר פעמים תכופות

קצרים

"רואים רחוק"

אירוע פורום עמיתי בלינסון של מרכז רפואי רבין התקיים ב"מערבה" בית רן שמואלי לאירועים בקיבוץ געש, לטובת פיתוח המערך לעיניים בבילינסון.

הובילו את האירוע פנחס (פיני) כהן יו"ר קרן נוי ואמריקה ישראל ויו"ר יידי מרכז רפואי רבין ואורלי מסקין מנכ"ל העמותה. עוד קיבלו את פני התורמים והנהלת בית החולים: ד"ר איתן וירטהיים מנהל מרכז רפואי רבין (בתי החולים בלינסון והשרון) הנכנס, פרופ' אירית בכר מנהלת המערך לעיניים.

פרופ' אירית בכר מנהלת מערך העיניים שמחלקתה חתומה על פריצות דרך ראשוניות כמו פרויקט הקרנית המלאכותית שבאמצעותה הוחזר מאור עיניים לעיוורת, סקרה בפני המוזמנים את עתיד רפואת העיניים והציגה את ניתוחי העתיד בתחום. ההרצאות המרתקות ענו על השאלות האם האנושות תנצח את העיוורון? האם המנתח יוחלף בידי הרובוט? טיפות עיניים במקום ניתוח? ועוד.

במסגרת הערב הוקירו יידי מרכז רפואי רבין את פועלו ועשייתו רבת השנים של ד"ר ערן הלפרן מי שהיה עד לאחרונה מנהל המרכז הרפואי רבין (בלינסון והשרון). עשייה רבת פעלים שהתמקדה ברפואה פורצת דרך לצד יחס מכבד ואנושי.

יידי בית החולים בירכו את ד"ר איתן וירטהיים מנהל המרכז הרפואי הנכנס. ד"ר וירטהיים החל את דרכו בבילינסון כרופא צעיר מומחה ברפואה פנימית ומילא שורה של תפקידי ניהול בכירים במערכת הבריאות ביניהם מנהל בי"ח מאיר ומנהל בי"ח השרון.

פיני (פנחס) כהן איש עסקים ויו"ר עמותת יידי מרכז רפואי רבין (בלינסון והשרון): "זכות אנשים פרטיים, חברות וארגונים, שנרתמו למען בית החולים, הצלחנו השנה לגייס לאירוע מיליון ש"ח לטובת פיתוח המערך לעיניים.

אנחנו מודעים לעובדה שהמערכת הציבורית מתמודדת עם קשיים ואתגרים רבים, הקשיים הללו מחייבים אותנו, כתורמים וכשותפים, למצוא ולהתוות מסלול שיוביל את בילינסון לשיאים חדשים ולנתיבים של מצוינות וקידמה".

פיני כהן ואליהו בן עמרם - יו"ר ועדת הכספים של עמותת הידיים וד"ר ערן הלפרן

יום שכולו תורה

כמדי שנה ולאור ההצלחה הגדולה
בשנים האחרונות, הנכם מוזמנים להשתתף

ביום עיון ולימוד מיוחד

שיתקיים באודיטוריום הענק
"רמת אלחנן" רח' רבינוב 4 בני ברק
ביום חמישי ד' באייר תשע"ט

לע"נ הרב חיים ב"ר אליעזר זצ"ל | מרת חוה שרה ב"ר יהושע ע"ה
והר"ר יהושע בן הרב חיים זצ"ל לבית משפחת צפורי הי"ו

ישאו דברים הרבנים הגאונים שליט"א

הרה"ג רבי אשר דרוק שליט"א	16.00	הרה"ג רבי ברוך רוזנבלום שליט"א	9.30
הרה"ג רבי ישראל מאיר שושן שליט"א	17.00	הרה"ג רבי אהרן אקר שליט"א	10.30
הרה"ג רבי מנחם שטיין שליט"א	18.00	הגאון הצדיק רבי אלימלך בידרמן שליט"א	11.00
הגאון רבי בנימין בירנבוים שליט"א	19.00	הרה"ג רבי מאיר שורץ שליט"א	12.00
הרה"ג רבי מרדכי נויגרשל שליט"א	19.30	הגאון רבי חיים יצחק אייזיק לנדא שליט"א	13.00
מצגת מחייו ופועלו של מייסד ה'בר בי רבי' כ"ק האדמו"ר מקאליב זצ"ל	20.30	תפילת מנחה וארוחת צהרים	
תפילת ערבית		הרה"ג רבי שלמה לוינשטיין שליט"א	15.00

ישאו דברי ברכה

ראש העיר הרב אברהם רובינשטיין שליט"א
מ"מ ראש העיר הרב חנוך זייברט שליט"א

- מקומות מיוחדים לנשים -

צילום: אפיין נבאי

2

1 קציצות דגים

רשת קפה ביגה, חולקת מתכון חגיגי בסגנון ים תיכוני עשיר בטעמים. להכנה קלה בבית - קציצות דגים.

מרכיבים לכ- 7 מנות:

1000 גר' דג לבן קצוץ
70 גר' כוסברה קצוצה
70 גר' פטרוזיליה קצוצה
250 גר' בצל לבן קצוץ
50 גר' פירורי לחם
2 ביצים
5 גר' פלפל שחור
10 גר' מלח דק

יש לערבב היטב את כל המרכיבים. לשים במקרר כדי שהמסה תתייצב ולכדרר כל קציצה ל-40 גרם. לאחר מכן יש לצרוב את הקציצות משני הצדדים במחבת עם שמן קנולה. להעביר אותן לסיר עם רוטב הפלפלים.

רוטב פלפלים לקציצות הדג - מרכיבים:

200 מ"ל שמן קנולה
10 גר' כמון
20 גר' פפריקה מרוקאית
10 גר' סוכר
20 גר' מלח דק
50 גר' אבקת מרק
2 יח' פלפל מתוק יבש
20 גר' פלפל ירוק חריף פרוס
150 גר' שיני שום פרוס גס
100 גר' רסק עגבניות
2.200 ליטר מים
75 גרם כוסברה טרייה קצוצה
1.700 קילו פלפל אדום פרוס

אופן הכנה:

- יש לחמם סיר עם 100 מ"ל שמן קנולה, להוסיף את הפלפלים ולבשל כ-10 דקות, להוסיף את הפלפל החריף, לאחר מכן להוסיף את השום ולבשל 6 דקות נוספות. להוסיף את הרסק, לערבב ולבשל כ-2 דקות.
- במקביל לערבב 100 מ"ל שמן נוספים עם הכמון, פפריקה, מלח, אבקת מרק וסוכר.
- להוסיף את התבלינים כולל הפלפלים היבשים לסיר עם המים, בנוסף להוסיף מחצית מכמות הכוסברה לכסות ולבשל חצי שעה. בסוף הבישול להוסיף את יתר הכוסברה ואם יש צורך לתקן טעמים.

2 המבורגר שעועית ופטריית

המותג מאסטר שף מציג מתכון טעים, קל להכנה ובריא להמבורגר צמחוני משעועית אדומה עם פטריות. מתכון נפלא לארוחה מזינה לילדים ולכל המשפחה.

אביזרים:

מעבד מזון
רינג עגול
תבנית אפייה
נייר אפייה

מצרכים ל (3 גדולים או 5 בינוניים):

שמן זית כ- 3 כפות
3 פטריות פורטובלו חתוכות לקוביות
חצי כוס שבבי בצל
1 קופסא שעועית אדומה
1 כפית מלח
מעט פלפל שחור
1 כפית כמון
1 כפית פפריקה מתוקה
רבע כוס פירורי לחם
חצי כוס פטרוזיליה

להגשה:

חסה
בצל סגול
פרוסות עגבנייה
2 כפות שמן זית
לחמניות המבורגר
צ'יפס קפוא
מיונד הולנדי
רוטב צ'ילי

אופן ההכנה:

- מטגנים במחבת את הפטריות עם שבבי הבצל כ- 2 דקות.
- מסננים מנוזלים את השעועית האדומה ומעבירים למעבד מזון עם התבלינים, הפטרוזיליה והפטריות טוחנים, מעבירים לקערה ומוסיפים תבלינים ופירורי לחם.
- משמנים בספריי שמן נייר אפייה על תבנית ויוצרים קציצות המבורגר בעזרת רינג או בעזרת כפות הידיים ואופים בתנור כ- 20 דקות עד להשחמה.

* ליותר עסיסיות משמנים בספריי שמן לפני האפייה. לאחר האפייה מרכיבים המבורגר עם הרטבים והירקות עם צ'יפס בצד.

3 טורטיות תירס עם תפוחי אדמה פריכים

קבלו שדרוג מקסיקני לתפריט שלכם שיהפוך את הסנדוויץ' היומיומי למנה עיקרית וטעימה. טורטיות תירס עם תפוחי אדמה פריכים, אספרגוס ותירס - ארוחה כיפית וחגיגית לכל המשפחה שלא לוקחת יותר מ-20 דקות הכנה.

מצרכים:

6 טורטיות תירס
250 גרם של תפוחי אדמה קטנים
150 גרם אספרגוס

3

צילום: TEKA

5

צילום: טל סיון ציפורין, סטארקיסט

1

צילום: גלית אביים

1. מחממים את התנור לחום של 180 מעלות - טורבו.
2. מניחים שכבה של דפי לזניה בתבנית.
3. יוצקים מהרוטב ומפזרים אותו היטב.
4. מניחים עוד שכבה של דפי לזניה ויוצקים מעליה עוד רוטב.
5. חוזרים על התהליך עד למילוי התבנית.
6. את החלק העליון של הלזניה מכסים ברוטב ומפזרים אותו באופן אחיד.
7. מפזרים מעל את הגבינות.
8. אופים את הלזניה במשך כ- 30 דקות. אם החלק העליון של הלזניה משחים ניתן לכסות אותה בנייר כסף או לחלופין להנמיך מעט את חום התנור.

צילום: שרית גופן / הכנה: רות אוליבר / מתכון: רות אופק

5 פריקסה טוניסאי אפוי

נשאר לכם הרבה קמח מצה ואתם לא יודעים מה לעשות איתם? קבלו מתכון שהוא יכול להיות גם כשר לפסח וגם טעים.

מצרכים (ל-8 לחמניות בינוניות-גדולות):

כוס מים פושרים
½ כוס שמן
כפית מלח
כפית סוכר
2 כוסות קמח מצה
4 ביצים L

מצרכים למלית:

2 קופסאות 'סטארקיסט לייט' בטעם לימון-פלפל חריף
קוביות תפוז"א מבושלות
ביצים קשות
טחינה
אריסה
לימון כבוש
סלט מלפפון ועגבנייה

אופן הכנה:

1. מחממים תנור ל-200 מעלות.
2. מערבבים בקערה את כל המצרכים חוץ מהביצים.
3. מוסיפים את הביצים (בהדרגה) ומערבבים לעיסה.
4. מרטיבים את הידיים ויוצרים כ-10 כדורים קטנים.
5. אופים את הלחמניות בתנור בחום מראש ב-180 מעלות למשך 25 דקות (חשוב לא לפתוח את דלת התנור בזמן האפייה).
6. ממלאים את הלחמניות בתערובת המילוי.

באדיבות: סטארקיסט

50 גרם תירס
אבוקדו
ליים
כוסברה
1/2 כפית כמון
1/2 כפית פפריקה מעושנת
1/2 ציילי
1/2 כפית אבקת שום
1/2 כפית אבקת בצל
מלח ופלפל לפי הטעם

הוראות הכנה:

1. הרתיחו את תפוחי האדמה בסיר עם מים ומלח עד שהם רכים.
2. חתכו את האספרגוס והורידו לו את החלק הקשה, הכניסו אותם גם למים לכמה דקות. אחרי שאתם מוציאים אותם מהמים, צננו במהירות.
3. חתכו את תפוחי האדמה וטגנו אותם. אנחנו רוצים שהם יהיו רכים מבפנים ופריכים מבחוץ.
4. הוסיפו למחבת את התירס והאספרגוס וטגנו עוד דקה.
5. חממו את הטורטיות במשך כמה דקות במיקרוגל והגישו את התערובת עליהן.

4 לזניה קלאסית

אין כמו להכין לזניה שכיף וקל להרכיב מדפי פסטה, רוטב עגבניות פרפקטו, גבינות ועשבי תיבול

רשימת המצרכים (6 מנות):

1 חבילה דפי לזניה פרפקטו אסם
100 גרם גבינת פרמזן מוגורדת (אפשר גם יותר, לפי הטעם)
100 גרם גבינת מוצרלה מוגורדת (אפשר גם יותר, לפי הטעם)

רוטב:

2 צנצנות רוטב עגבניות קלאסי פרפקטו אסם
50 גרם חמאה
2 כפות קמח
מלח ופלפל שחור
מעט אגוז מוסקט
2 כוסות חלב
ציוד נדרש: תבנית מלבנית בגודל 25X30 ס"מ

הכנה (40 דקות):

להכנת הרוטב:

1. ממיסים את החמאה בסיר בינוני.
2. כשהחמאה נמסה מוסיפים את הקמח ומערבבים היטב עד שכל הקמח נספג בחמאה.
3. מוסיפים בהדרגה את החלב. בכל פעם מוסיפים מעט ומערבבים, כך מונעים היווצרות של גושים, עד לקבלת תערובת אחידה.
4. מוסיפים מלח ופלפל ואגוז מוסקט ומבשלים את הרוטב תוך כדי ערבוב עד הסמכה. מוסיפים את רוטב העגבניות ומערבבים היטב.

להרכבת הלזניה:

ממשייכים לגדול!

קו מחשבה

לניהול סטודיו והפקה דרוש/ה מעצבת/ת ארט דירקטור/ית

- < התפקיד דורש גיבוש קונספט, עיצוב קריאייטיבי וניהול צוות
- < ניסיון בניהול סטודיו - חובה
- < ניסיון בניהול סטודיו במשרדי פרסום - יתרון משמעותי
- < ניסיון של 3 שנים כמעצבת/ת בכיר/ה
- < ניסיון בעיצוב דיגיטל - יתרון משמעותי
- < יכולת ניהול צוות והכרה עם עולם הדפוס
- < יחסי אנוש מצויינים - חובה

קו"ח ות"ק עבודות למייל:
s0546287000@gmail.com

דרוש/ה מנהל/ת תיקי לקוחות לעבודה מול לקוחות אסטרטגיים

- העבודה כוללת:**
- < ניהול מו"מ מול לקוחות עסקיים
 - < מכירת שטחי פרסום וכלי מדיה
 - < ניהול לקוחות קיימים והגדלת תיקי לקוחות
 - < ניהול קשר שוטף מול לקוחות, תחזוקה ושימור
- דרישות:**
- < ניסיון במכירות - חובה
 - < יכולת ניהול משא ומתן
 - < ניסיון בניהול תיקי לקוחות - חובה
 - < יחסי אנוש מצויינים - חובה
 - < ייצוגיות

קו"ח למייל: s0546287000@gmail.com

דרושים/ות אנשי מכירות

- < ניסיון במכירות חובה!
- < יכולת עמידה ביעדים
- < תנאים טובים למתאימים
- < סביבת עבודה תומכת

קו"ח לפקס: 03-5796645
למייל: s0546287000@gmail.com

דרושים/ות סוכני מכירות טלפונים לעבודה בבני ברק

- < 30 ש"ח לשעה + בונוסים
 - < משרה חלקית (6 שעות)
 - < ניסיון במכירות / טלמרקטינג חובה
- קו"ח לפקס: 03-5796645 למייל: yair@kav-itonut.co.il

דרוש/ה אחראי גבייה

- < ידע בהנהלת חשבונות סוג 1 - חובה
- < ניסיון בגבייה ופיתרון בעיות מול לקוחות - חובה
- < ידע בחשבשבת - יתרון משמעותי
- < יחסי אנוש מעולים
- < אסרטיביות, סדר ואירגון

קו"ח לפקס: 03-5796645 למייל: s0546287000@gmail.com

דרוש/ה גרפיקאית

- < חרוצה/ה ובעל/ת מעוף
- < שליטה בתוכנות: InDesign, Illustrator, Photoshop
- < ניסיון של שנתיים לפחות
- < עבודה בשעות גמישות - חובה!
- < משרה מלאה

קו"ח ות"ק עבודות למייל:
s0546287000@gmail.com

דרוש/ה מנהלת חשבונות

סוג 3

- < שנתיים ניסיון לפחות
- < שליטה בחשבשבת חלונות חובה
- < אחראית לקוחות, גביה
- < יכולת אירגונית, שירותיות ומקצועיות
- < שעות עבודה 08:00-16:00
- < העבודה בבני ברק

קו"ח למייל: sari@kav-itonut.co.il

המודעה מיועדת לנברים ולנשים כאחד

אתר החדשות החרדי מבית "קו עיתונות"
www.kolhazman.co.il

מהדורת סוף השבוע של "קו עיתונות"

רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי

< סביבת עבודה נוחה < תנאים מצויינים למתאימים

יש לך טעם מעולה !

בהשגחת הבדין
מירושלים
בניצודה החולה